

SƏH. 4 | VERGİLƏR

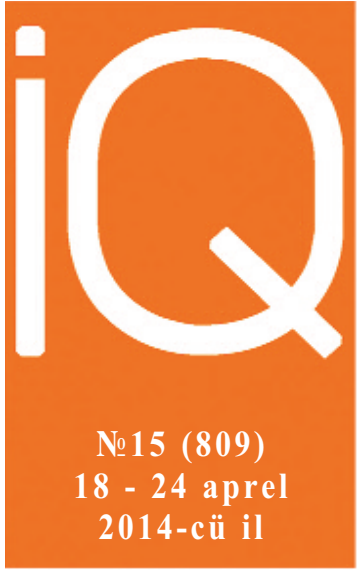
Elektron imzaya maraq artır

İqtisadi müstəqilliyi müəyyən edən uğurlu siyasətin bəhrələri

SƏH. 3 | MÜSAHİBƏ

İqtisadi qüdrətiniz naminə!

TİSADİYYAT

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

Aprəlin 13-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2014-cü ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olun-

muş iclası keçirilmişdir.

Dövlətimizin başçısı iclasda nitq söyləmişdir.

O, demişdir: “Bu gün biz Nazirlər Kabinetinin iclasında 2014-cü ilin birinci rübünün iqtisadi və sosial

Azərbaycan dinamik inkişaf templərini saxlaya bilmişdir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2014-cü ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclası keçirilmişdir

yekunlarını müzakirə edəcəyik. Xatırlayırıq, 2013-cü ilin yekunlarını müzakirə edərkən mən bildirmişdim ki, əminəm, 2014-cü il də iqtisadi inkişaf baxımından ölkəmiz üçün uğurlu olacaqdır və ilin üç ayının yekunları bunu təsdiqləyir. Azərbaycan dinamik inkişaf templərini saxlaya bilmişdir. Ölkəmiz bütün sahələrdə uğurla irəliləyir. İqtisadiyyat 2,5 faiz artmışdır. Hesab edirəm ki, bu, yaxşı göstəricidir. Ümumi daxili məhsulumuzun strukturu da yaxşılaşır. Əlbəttə ki, son illərdə bizim üçün iqtisadi inkişafı göstərən əsas göstərici qeyri-neft sektorunun parametrləridir. Keçən ildə olduğu kimi, bu il də biz bu sahədə sürətli inkişafa nail ola bilmişik.

Keçən il qeyri-neft sektorumuz 10 faiz, bu ilin birinci rübündə isə 8,8 faiz artmışdır. Əlbəttə ki, bu artım son illərdə Azərbaycanda aparılan islahatların nəticəsidir. İqtisadiyyatla

bağlı aparılan siyasət bizi, bax, bugünkü realığa gətirib çıxarmışdır.

İqtisadiyyatın şəxələndirilməsi bizim əsas prioritetimizdir. Hesab edirəm ki, biz buna nail ola bilmişik. Çünki, artıq uzun müddət ərzində qeyri-neft sektorumuz sürətlə artır.

Hesab edirəm ki, biz sosial məsələlərin həllində də siyasətimizi düzgün istiqamətdə aparırıq. Əhalinin pul gəlirləri 4,5 faiz artmışdır. İnflyasiya isə cəmi 2 faiz təşkil edir. Beləliklə, həmişə olduğu kimi, əhalinin gəlirləri inflyasiyanı 2 dəfədən çox üstələyir. Bu da insanların sosial məsələlərinin həlli üçün əsas şərtidir.

Kənd təsərrüfatında artım 3 faizdən bir qədər çoxdur. Bu da müsbət hal kimi qiymətləndirilə bilər. Əminəm ki, gələcək illərdə görülməli əlavə tədbirlər nəticəsində biz bu sahədə daha da böyük rəqəmlər görəəcəyik”.

Azərbaycanın valyuta ehtiyatlarının xeyli artdığını deyən prezident qeyd etmişdir ki, hazırda valyuta ehtiyatlarımız 53 milyard dollar təşkil edir. Bu, çox böyük rəqəmdir. Xüsusilə, ölkəmizin əhalisini nəzərə alsaq görürük ki, bu göstərici üzrə adambaşına düşən valyuta ehtiyatlarına görə Azərbaycan dünyada qabaqcıl ölkələr arasındadır.

Dövlət başçısı əsas iqtisadi parametrlərin çox müsbət olduğunu vurğulayıb, demişdir: “Əhalinin banklarda əmanətləri 20 faizdən çox artmışdır. Bu da çox müsbət göstəricidir. Bu, ilk növbədə onu göstərir ki, insanların maddi vəziyyəti yaxşılaşır. Digər tərəfdən, bu hal banklara inamın təzahürüdür. Eyni zamanda, bu, imkan verir ki, banklarımız ölkəmizin iqtisadi inkişafında daha da fəal iştirak etsinlər və əvvəlki toplantılarda dediyim kimi, iqtisadiyyatın real sektoruna daha çox kredit resurslarını

yönəltsinlər. Çünki, belə olan halda işlərimiz daha da sürətlə gedəcəkdir.

Biz bu ilin birinci rübünün cəmi iki ayı ərzində Azərbaycanda böyük bir sosial təşəbbüsün icrasını müşahidə edirik. Əhalinin dispanserizasiya proqramı icra edilir. Bu, sırf sosial mənə daşıyan bir layihədir. Bu layihənin icra edilməsi üçün, əlbəttə ki, ilkin şərtlər olmalı idi. O da ondan ibarətdir ki, müasir avadanlıq, müasir tibb mərkəzləri olmalıdır ki, bunları da biz son illər ərzində bütün ölkə üzrə yaratmışıq. Belə olan halda ən müasir avadanlıqdan istifadə edərək müayinədən keçmək üçün ölkəmizin hər bir yerində imkan vardır. Qısa müddət ərzində - cəmi iki ayda dörd milyon insan bu müayinədən keçib. Hesab edirəm ki, bu təşəbbüs hər il göstərilməlidir və bu, daimi proses olmalıdır”.

SƏH. 2

Bakıda Milli Gimnastika Arenasının açılışı olmuşdur

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak etmişdir

Aprəlin 16-da Bakıda Milli Gimnastika Arenasının açılışı olmuşdur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva açılışda iştirak etmişlər.

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Milli Gimnastika Arenasının rəsmi açılışını bildirən lenti kəsmişlər.

Gənclər və idman naziri Azad Rəhimov görülməli işlərlə bağlı dövlətimizin başçısına məlumat vermişdir.

Gimnastika zalı əsas yarış və köməkçi məşq hissələrindən ibarətdir. Yarışların miqyasından asılı olaraq, arenanın əsas hissəsində oturmaq yerlərinin sayını 5 mindən 10 minədək artırmaq mümkündür. Dünya standartlarına uyğun inşa olunan kompleksdə mətbuat mərkəzi, ilk tibbi yardım məntəqəsi, xoreografiya, trenajor zalı, dopinq nəzarəti, inzibati otaqlar, mağazalar, kafelər və digər yardımçı sahələr yerləşir. Dünyanın ən yaxşı gimnastika komplekslərindən biri olacaq bu idman qurğusunda otel də yaradılmışdır.

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva zalda yaradılan şəraitlə tanış olmuş və gimnastların məşq prosesinə baxmışlar.

Dövlətimizin başçısı və xanımı gimnastlarla xatirə şəklində çəkdirmişlər.

Milli Gimnastika Arenasında bu ilin iyununda bədii gimnastika üzrə Avropa çempionatı keçiriləcəkdir.

Aprəlin 19-da isə bədii gimnastika üzrə 21-ci Azərbaycan çempionatı təşkil olunacaqdır. Gimnastlar mütləq çoxnövcülükdə, o cümlədən ayrı-ayrı növlər üzrə medallar uğrunda yarışacaqlar. Turnirdə, həmçinin Bakıda təlim-məşq toplanışlarında olan Macarıstan və Qazaxıstan gimnastlarının müsabiqədənə çıxışları nəzərdə tutulur. Çempionatın Milli Gimnastika Arenasında keçirilməsi və iyunun 13-15-də təşkil olunacaq bədii gimnastika üzrə Avropa çempionatı öncəsi test turniri xarakteri daşıması yarışlara olan marağı daha da artır-

mışdır. Bundan əlavə, 2015-ci ildə baş tutacaq birinci Avropa Oyunları çərçivəsində gimnastikanın 6 növü üzrə yarışların, 2019-cu ildə isə bədii gimnastika üzrə 2020-ci il Olimpiadasına lisenziya xarakteri dünya çempionatının burada keçirilməsi planlaşdırılır.

Prezident İlham Əliyevə “Beynəlxalq İdman Mətbuatı Assosiasiyası – AİPS-nin tarixi” kitabının ilk nüsxəsi təqdim olunmuşdur.

Prezident İlham Əliyev görülməli işləri yüksək qiymətləndirmiş, tapşırıq və tövsiyələrini vermişdir.

PAŞA Bankdan birinci rübə 10,12 milyon manat xalis gəlir

PAŞA Bank 2014-cü ilin birinci rübünün yekunları üzrə maliyyə göstəricilərini açıqlayıb.

Bankdan daxil olmuş məlumata görə, aprəlin 1-nə bankın aktivlərinin həcmi 949 milyon manata çatmışdır. Bu da ilin əvvəli ilə müqayisədə 251,6 milyon manat və ya 36% çoxdur.

Birinci rübə Bankın kredit portfelini 6,2% artaraq 365,3 milyon

manata, investisiya portfelini isə 66% artaraq 332,7 milyon manata yüksəlmişdir.

Rüb ərzində Bankda müştəri hesablarında vəsaitlər 63,3% artaraq, 436,9 milyon manata çatmışdır. Müştəri hesablarının artımı tələbli depozitlərin artımı hesabına baş vermişdir. Belə ki, ilk rübə PAŞA Bankda əhalinin əmanətləri (müddətli hesablar) 20%-ə yaxın

azalaraq 148,2 milyon manatdan 128,3 milyon manata düşmüşdür. Tələbli depozitlər isə 119,3 milyon manatdan 308,6 milyon manata çatmışdır. Ötən 3 ayda PAŞA Bankın faiz gəlirləri 16,25 milyon manat, qeyri-faiz gəlirləri isə 1,63 milyon manat təşkil edib. Bank birinci rübü 10,12 milyon manat xalis gəlir ilə başa vurub.

Aprəlin 1-nə PAŞA Bank 268 işçiyə, 4 şöbəyə, 19 bankomata, 8299 aktiv plastik karta malik olmuşdur.

Bioloji Təbabət Klinikası Almaniya – Azərbaycan

Üstünlükləri:

- Özünübərpə və müdafiə sistemlərinin pozulmuş funksiyalarının bərpası
- Xəstəliyin deyil xəstənin müalicəsi
- Yalnız təbii tərkibli potensiyalaşdırılmış dərman preparatlarından istifadə

MÜAYINƏLƏR:

- AFGEN Genetik diaqnostika mərkəzi (Türkiyənin Ege Universitetinin professoru Afiq bərdəlinin rəhbərliyi ilə fəaliyyət göstərən müasir laboratoriyada bütün növ genetik xəstəliklərin dəqiq analizləri aparılır)
- Avtomatlaşdırılmış müasir laboratoriya vasitəsilə biokimyəvi, hematoloji, klinik analizlər
- Çoxfunksiyalı, məsafədən idarə olunan rəqəmsal rentgen vasitəsilə onurğa, sümük- oynaq xəstəliklərinin müayinəsi
- 4D rejimli USM aparatı vasitəsilə ginekoloji, baş- beyin və qarın boşluğunun müayinəsi
- İkienerjili-rentgenoloji densitometr vasitəsilə sümük-oynaq xəstəliklərinin müayinəsi(osteoporozun erkən aşkarlanması)
- Videoendoskopiya (bronxoskopiya, qastroskopiya, kolonoskopiya, kolposkopiya)
- İmedis-kompüter vasitəsilə virus və qurd xəstəliklərinin müayinəsi və müalicəsi
- EEQ
- PZR laboratoriya aparatı vasitəsi ilə dəqiq və keyfiyyətli analizlər

MÜALICƏLƏR:

- Plazmaferez
- Ozonoterapiya
- Son texnologiyalı aparatlarla təchiz olunmuş müasir fizioterapiya
- Hidrokolonoterapiya
- Drenaj terapiya
- İynəbatırma və zəli terapiyası
- Tibbi kosmetologiya

Ünvan: 3-cü mkr., Cavadxan küç. 24, (Memar Əcəmi metro stansiyasının yaxınlığında)
Telefon: (012)(070) 430 89 89
(050)(055) 430 89 89
www.biolojitetabat.az

Azərbaycan dinamik inkişaf templərini saxlaya bilmişdir

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda orta əməkhaqqının 430 manat, yəni 550 dollar səviyyəsində olduğunu söyləmiş, demişdir ki, gələcəkdə görülməli işlər, iqtisadi inkişaf, neft-qaz sektorunun inkişafı sayəsində, eyni zamanda, maaşların və pensiyaların qaldırılması nəticəsində orta əməkhaqqı və orta pensiya daha da artmalıdır, artacaqdır.

Bütövlükdə birinci rübdə sosial infrastrukturun yaradılması istiqamətində də önəmli addımlar atıldığını bildirən prezident demişdir: “ Bu, artıq daimi bir prosesdir. Hələ ki, bu sahədə görüləsi işlər çoxdur. Baxmayaraq ki, 2 mindən artıq məktəb, 500-dən çox xəstəxana tikilib, yenə də buna ehtiyac vardır. Çalışmalıyıq ki, 2018-ci ilin sonuna qədər bu sahədə də bütün təmir-bərpa və tikinti işlərini yekunlaşdıraraq ki, sosial infrastruktur tamamilə yenilənsin.

Birinci rübdə sahibkarlığın inkişafı istiqamətində əlavə tədbirlər görülmüşdür. Biznes mühitinin yaxşılaşdırılması üçün çox önəmli Sərəncam imzalanmışdır. Bu Sərəncamın icrası bizi imkan verəcək ki, həm Dünya Bankının “Doing Business” reytingində yerimizi daha da yüksəklərə qaldıraaq.

Bütövlükdə sahibkarlıqla bağlı məsələlər Azərbaycanda uğurla həll edilir. Ölkəmizdə investisiya iqlimi çox müsbətdir. Birbaşa xarici sərmayələrin qoyuluşuna görə Azərbaycan MDB məkanında liderlik rolunu saxlayır. Şədam ki, daxili investisiyalar artıq bir neçə ildir ki, xarici investisiyalardan üstələyir. Çalışmalıyıq ki, ölkə iqtisadiyyatına qoyulan vəsait artsın və bu vəsait bizim iqtisadi siyasətimizlə tam uzlaşsın.

Birinci rübdə mən Davos Dünya İqtisadi Forumunda iştirak etmişəm. Deyə bilərəm ki, Azərbaycan bu Forumda 10 ildir yaxındır ki, iştirak edir. Bu Forum həm orada müzakirə olunan məsələlər baxımından, eyni zamanda, təmaslar nöqtəyi-nəzərindən hesab edirəm ki, dünyada birinci Forumdur. Bu, təkcə iqtisadi Forum deyil, eyni zamanda, siyasi Forumdur. Bu Forumda iştirak, mövqeyimizin nümayiş etdirilməsi və izahı hesab edirəm ki, çox önəmli məsələdir. Eyni zamanda, ilin əvvəlində mənim NATO-ya səfərim olmuşdur. Artıq mən bir neçə dəfə NATO-ya səfər etmişəm. Bu səfər də çox müsbət olmuşdur. Bizim ikitərəfli əlaqələrimiz müsbətdir. Gələcək əməkdaşlıq haqqında fikr müəhləlləsi aparılıbdir. Enerji təhlükəsizliyində süblməramlı missiyalarda Azərbaycanın iştirakı və onun payı təqdirlə qarşılanır.

İclasda enerji naziri Natiq Əliyev, vergilər naziri Fazil Məmmədov və təhsil naziri Mikayıl Cabbarov çıxış etmişlər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev yekun nitqində demişdir: “İkinci rübdə və ilin sonuna qədər görülməli işlər çoxdur. Biz bu işlərin hamısını yüksək səviyyədə görməliyik. İlk

növbədə, Dövlət İnvestisiya Proqramı tam şəkildə icra edilməlidir. Bu il bu İnvestisiya Proqramı kifayət qədər böyükdür. İnvestisiyalar ölkəmizin hərtərəfli inkişafına xidmət göstərir və güclü iqtisadi potensialımızın artırılmasına yönəlidir.

İnfrastruktur layihələri proqram üzrə aparılır və aparılmalıdır. Hələ ki, biz infrastruktur layihələrini tam şəkildə başa çatdırma bilməmişik. Ancaq bu istiqamətdə müsbət irəliləyiş vardır. Bu il də ənənəvi olaraq qazlaşdırma, kənd yollarının, su və kanalizasiya xətlərinin çəkilişi layihələri icra ediləcəkdir və əslində icra edilir. Bəzi rayonlarda bu layihələr başa çatıb. Bəzi rayonlarda isə hələ ki, işlər davam edir. İcməli su və kanalizasiya layihələri hazırda əsas prioritet məsələdir. Çünki, elektrik enerjisi ilə təminat, qazlaşdırma sahəsindəki işlərin böyük əksəriyyəti artıq görüldübdür. Hazırda kənd yolları, icməli su və kanalizasiya layihələri daha da böyük investisiya tələb edir. Eyni zamanda, bu yaxınlarda Prezidentin ehtiyat fondundan artəzian quyularının qazılması üçün əlavə vəsait ayrılımışdır. Bu da insanları icməli su ilə təmin etmək üçün çox önəmli bir addım olaçaqdır.

Bir sözlə, bu məsələlər Dövlət İnvestisiya Proqramında öz əksini tapıbdır, icra edilməlidir, maliyyə problemlərimiz yoxdur”. Sonra o, qeyd etmişdir ki, hazırda makroiqtisadi sabitlik təmin edilir, inflyasiya cəmi 2 faizdir.

Xarici investisiyaların ölkəmizin inkişafı üçün lazım olan, prioritet təşkil edən sektorlara cəlb edilməsinin vacib olduğunu vurğulayan prezident demişdir: “Bizdə xarici investisiyalar daha çox neft-qaz sektoruna qoyulur. Bu da təbiiird. Artıq 20 ildir ki, belədir. Yəqin, nəzərə alsaq ki, biz indi böyük enerji layihələrini icra edirik, belə də olaçaqdır. Ancaq biz çalışmalıyıq ki, digər sektorlara da xarici və özəl investisiyalar daha böyük həcmdə cəlb

edək. Çünki hazırda infrastruktur layihələrinin icrasına dövlət investisiyaları qoyulur. Biz dövlət kreditlərindən istifadə edərək iqtisadiyyatın real sektorlarını da canlandırırıq. Ancaq çalışmalıyıq ki, xarici investisiyaları sənaye inkişafının artırılmasına, kənd təsərrüfatına, turizmə, xidmət, İKT sektorlarına da cəlb edək”.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı demişdir: “Bu işlər artıq yolundadır. Həm maliyyə resursları, həm məsləhət, tövsiyə xarakterli tədbirlər görüldür ki, sahibkarlar aldığı güzəştli kreditlərdən daha da səmərəli şəkildə istifadə etsinlər. Bu, əlbəttə ki, emal sənayesinin, kənd təsərrüfatının inkişafında özünü gələcəkdə də göstərəcəkdir.

Ərzaq təhlükəsizliyi məsələləri bu sahədə prioritet təşkil edir. Eyni zamanda, hesab edirəm ki, biz Azərbaycanda istehlak edilən və istehsalı mümkün olan digər məhsulların istehsalı ilə ciddi məşğul olmalıyıq. Biz yeni ixrac bazarları axtarmalıyıq və o bazarlara çıxmalıyıq.

Mən regionların sosial-iqtisadi inkişafı ikinci Dövlət Proqramını müzakirə edərkən bu məsələlərlə bağlı kifayət qədər geniş danışmışam, tapşırıqlarımı vermişəm. Əlavə sözlərə ehtiyac yoxdur. Sadəcə, demək istəyirəm ki, kənd təsərrüfatında aparılan islahatları dərinləşdirmək üçün yaxın günlərdə yeni Sərəncam imzalanacaq və əminəm ki, bu Sərəncamın çox müsbət təsiri olaçaqdır.

Bildiyiniz kimi, 2014-cü il “Sənaye ili” elan edilmişdir və sənayeləşmə ilə bağlı düşünülmüş siyasət aparılır. Bir daha demək istəyirəm ki, hər bir rayonda sənaye zonaları yaradılmalıdır. Fevral ayında bu göstəriş verilməmişdir və bu göstəriş icra edilməlidir. Əlbəttə ki, bizim əsas sənaye mərkəzlərimiz müəyyən edilib. Bu, ənənəvi mərkəzlərdir. Bakı, Sum-

qayıt, - Sumqayıt nəinki Azərbaycanın, Cənubi Qafqazın ikinci böyük sənaye şəhəridir, - Gəncə, Mingəçevir şəhərləri bizim əsas sənaye mərkəzlərimizdir. Ancaq dediyim kimi, bütün rayonlarda sənaye zonaları yaradılmalıdır və sənayenin inkişafı daha da sürətlə getməlidir.

Nəqliyyat sektorunun inkişafı ilə bağlı demək istəyirəm ki, yaxın günlərdə Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunun yeni aero-vağzal kompleksini istifadəyə veriləcəkdir. Bu, dünya miqyasında ən gözəl aero-vağzal komplekslərinin arasında olacaqdır, həm xarici görünüşü, həm daxili rahatlığı çox gözəldir, ən yüksək standartlara cavab verir”.

Şəhər nəqliyyatı ilə bağlı əlavə tədbirlərin görülməyini vurğulayan prezident demişdir: “Metro tikintisi sürətlə gedir. Bildiyiniz kimi, biz metro stansiyalarının sayını 70-ə çatdırmaq əzmindəyik. Buna nail olacağıq. Bütün işlər qrafik üzrə gedir. Şəhərə ən yüksək standartlara cavab verən yeni sərnişin avtobusları gətiriləcəkdir. Bakıda yeraltı parkinqlər tikilibdir. Bu da tıxac probleminin həllinə bir dəstəkdir. Yürüştü parkinqlər də yaradılmalıdır. İnkişaf etmiş şəhərlərdə olduğu kimi, bizdə də yaxın aylarda küçələrdə parkinq avtomatları quraşdırılacaqdır ki, insanlar maşınlarını orada rahat park edə bilsinlər. Bu sahədə də şəffaflıq təmin edilməlidir.

Neft-qaz sektorunda işlər yaxşı gedir. Həm ölkə daxilində, həm xarici tərəfdaşlar burada investisiyaları artırırlar. Yeni tikilən platformalar, qazılan quyular bizim enerji potensialımızı artırır. Qazlaşdırma prosesi də uğurla gedir və əminəm ki, biz istədiyimiz rəqəmə yaxın zamanlarda çatacağıq.

Əlbəttə ki, TANAP layihəsinin icrası artıq başlamışdır. TANAP layihəsi XXI əsrin layihəsidir. “Şahdəniz-2”, TANAP və TAP Avropanın ən böyük infrastruktur layihələridir.

Təhsil Nazirliyi üzrə aparılan işlər əvvəlki dövrə nisbətən öz strukturuna, qiymətinə və keyfiyyətinə görə xeyli optimallaşmışdır

Son 10 ildə ölkəmizdə təhsil infrastrukturunun müasirləşdirilməsi istiqamətində böyük işlər görülmüş, 2700-dən çox yeni məktəb tikilmiş, 1 milyondan artıq şagirdin təlim şəraiti yaxşılaşmışdır. Təhsil Nazirliyi tərəfindən ötən il 177 təhsil obyektində cari təmir işləri aparılmışdır, - bu sözləri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2014-cü ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan müəssisələrin təhsil sahəsində qazanılan uğurlardan danışan təhsil naziri Mikayıl Cabbarov demişdir. O, bildirmişdir ki, son bir il müddətində Təhsil Nazirliyi üzrə aparılan işlər əvvəlki dövrə nisbətən öz strukturuna, qiymətinə və keyfiyyətinə görə xeyli optimallaşmışdır. Bunun hesabına məktəblər üçün daha çox miqdarda zəruri avadanlığın alınması mümkün olmuşdur.

Nazir demişdir: “İki Dövlət Proqramının icrası nəticəsində 2004-cü ildə hər 1063 şagirdə bir kompüter düşdüüyü halda, hazırda hər 18 şagirdə bir kompüter nisbəti təmin olunmuş, məktəblərin 39 faizi internet şəbəkəsinə qoşulmuşdur. Təhsilin infrastrukturunu ilə bağlı məsələlərin əhəmiyyətli hissəsi həll olunduğu halda, bu gün ölkənin inkişaf templinin tələblərinə cavab verən keyfiyyətin artırılması, təhsilin məzmununun yenilənməsi, müəllimlərin peşəkarlığının yüksəlməsi ön plana keçir.

gənc Dövlət Neft Fondu hesabına maliyyələşdirilməklə dünyanın tanınmış universitetlərində ali təhsil almağa göndərilmişdir. Müstəqil Azərbaycan üçün bu fakt əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan ənənəni dövlətimizin başçısının davam etdirməsi xalqımızın gələcəyi üçün yönəlmiş tarixi addım kimi dəyərləndirilməlidir.

Ölkə iqtisadiyyatına yönəldilən vəsaitin həcmi artmışdır

Hesabat dövründə keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə bütün mənbələr hesabına ölkə iqtisadiyyatına, xüsusilə mədəncixarma və emal sənayesinə əsas kapitala yönəldilən vəsaitin həcmi artımna müşayiət olunmuşdur. İnkişaf edən Azərbaycanın iqtisadi gücünün və beynəlxalq nüfuzunun artmasında energetika kompleksinin mühüm və həlledici rolu vardır, bu sahə inkişafının yüksək səviyyəli dövrünü yaşayır.

Bu sözləri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2014-cü ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında **enerji naziri Natiq Əliyev** demişdir. O, qeyd etmişdir ki, ölkənin neft-qaz və energetika sahəsinə böyük həcmli investisiyaların qoyulması və müasir texnologiyaların tətbiqi nəticəsində respublikamızda bu sahədə böyük nailiyyətlər əldə olunmuşdur. Hesabat dövründə 10 milyon 562 min ton xam neft, 7 milyard 677 milyon kubmetr təbii qaz hasil edilmişdir. 2014-cü il yanvarın 29-da “Azəri-Çıraq-Günəşli” (AÇG) dəniz yataqlar blokunun tammiyyəli işlənməsi proqramı çərçivəsində yeni istismara verilmiş “Qərbi

Çıraq” platformasından ilk neft hasil olunmuşdur və bu əlamətdar hadisə müasir neft tariximizin növbəti uğuru kimi qiymətləndirilməlidir. “Qərbi Çıraq” platforması dənizin 170 metr dərinliyində quraşdırılmışdır və onun layihə gücü gündəlik 25 min ton xam neft və təxminən 8 milyon kubmetr qaz hasil etmək potensialına malikdir. İldə bu platformadan təxminən 8,2 milyon ton neft və 2,8 milyard kubmetr qaz hasil ediləcəkdir.

Nazir bildirmişdir ki, bu ilin birinci rübündə 7 milyon 694 min ton neft əvəzinə 7 milyon 908 min ton neft hasil olmuşdur ki, bu da proqnozda nəzərdə tutulandan 214 min ton çoxdur.

Energetika Nazirliyi tərəfindən “Qazdan istifadə Qaydaları”nın hazırlanması, təsdiq və tətbiq edilməsi ölkə ərazisində qazlaşdırma prosesinin nizamlanması və təkmilləşdirilməsi üçün mühüm rol oynamışdır.

Hayata keçirilən tədbirlər sayəsində qaz və elektrik enerjisi ilə təmin olunan əhali abunəçilərinin sayı ildən-ilə artmışdır. Qazla təmin edilən rayonların sayı 67-yə çatdırılmışdır. Eyni zamanda, respublika ərazisində “SMART” tipli sayğacların quraşdırılması davam edir.

Son illər ölkəmizdə enerji səmərəliliyi, alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə istiqamətində aparılan tədbirlər dövlətimizin başçısının diqqət mərkəzindədir. Əldə etdiyimiz nəticələrə diqqət yetirsək, görürük ki, qənaətcil elektrik stansiyalarının tikilib istifadəyə verilməsi, fiziki cəhətdən köhnəlmiş enerji bloklarının yenidən qurulması, habelə enerjinin istehsalında 97,8 faiz təbii qaz yanancağdan istifadə edilməsi nəticəsində son 10 ildə hər kilovatt-saat elektrik enerjisinin istehsalına yanancaq sərfi 413 qramdan 2013-cü ildə 303,7 qrama qədər azalmışdır.

Sonda Natiq Əliyev energetika sahəsində fəaliyyətin beynəlxalq normalara və təcrübəyə uyğun qurulması baxımından qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi üçün görülməli işlərdən bəhs etmiş, nazirlikdə elektron xidmətlərin sayının artdığını demiş, son illərdə enerji layihələri ilə bağlı imzalanmış və qəbul olunan qərarların əhəmiyyətini vurğulamışdır.

İqtisadiyyatımız əhalinin etibarlı sosial müdafiəsinin əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılmasını təmin edir

Vergilər naziri Fazil Məmmədov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2014-cü ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan müəssisələrin təhsil sahəsində qazanılan uğurlardan danışan təhsil naziri Mikayıl Cabbarov demişdir. O, bildirmişdir ki, son bir il müddətində Təhsil Nazirliyi üzrə aparılan işlər əvvəlki dövrə nisbətən öz strukturuna, qiymətinə və keyfiyyətinə görə xeyli optimallaşmışdır. Bunun hesabına məktəblər üçün daha çox miqdarda zəruri avadanlığın alınması mümkün olmuşdur.

Nazir demişdir: “İki Dövlət Proqramının icrası nəticəsində 2004-cü ildə hər 1063 şagirdə bir kompüter düşdüüyü halda, hazırda hər 18 şagirdə bir kompüter nisbəti təmin olunmuş, məktəblərin 39 faizi internet şəbəkəsinə qoşulmuşdur. Təhsilin infrastrukturunu ilə bağlı məsələlərin əhəmiyyətli hissəsi həll olunduğu halda, bu gün ölkənin inkişaf templinin tələblərinə cavab verən keyfiyyətin artırılması, təhsilin məzmununun yenilənməsi, müəllimlərin peşəkarlığının yüksəlməsi ön plana keçir.

Nazir demişdir: “İki Dövlət Proqramının icrası nəticəsində 2004-cü ildə hər 1063 şagirdə bir kompüter düşdüüyü halda, hazırda hər 18 şagirdə bir kompüter nisbəti təmin olunmuş, məktəblərin 39 faizi internet şəbəkəsinə qoşulmuşdur. Təhsilin infrastrukturunu ilə bağlı məsələlərin əhəmiyyətli hissəsi həll olunduğu halda, bu gün ölkənin inkişaf templinin tələblərinə cavab verən keyfiyyətin artırılması, təhsilin məzmununun yenilənməsi, müəllimlərin peşəkarlığının yüksəlməsi ön plana keçir.

Nazir demişdir: “İki Dövlət Proqramının icrası nəticəsində 2004-cü ildə hər 1063 şagirdə bir kompüter düşdüüyü halda, hazırda hər 18 şagirdə bir kompüter nisbəti təmin olunmuş, məktəblərin 39 faizi internet şəbəkəsinə qoşulmuşdur. Təhsilin infrastrukturunu ilə bağlı məsələlərin əhəmiyyətli hissəsi həll olunduğu halda, bu gün ölkənin inkişaf templinin tələblərinə cavab verən keyfiyyətin artırılması, təhsilin məzmununun yenilənməsi, müəllimlərin peşəkarlığının yüksəlməsi ön plana keçir.

Artıq tenderlər elan edilibdir. Ümid edirəm ki, yaxın zamanlarda biz tikintiyə başlayacağıq. Artıq keçən ilin sonlarında bu layihəyə start verildi. Həzrlıq işləri başlamışdır. Azərbaycan bu layihənin icrasında liderlik keyfiyyətlərini nümayiş etdirir. Hesab edirəm, tam əminəm və bilərəm ki, bizim siyasətimiz, enerji siyasətimiz, cəsarətli siyasət olmasa idi, bu layihə heç vaxt reallaşa bilməzdi. Bu layihələrin təşəbbüskarı Azərbaycandır. Əsas rol oynayan da Azərbaycandır. Bütün riskləri Azərbaycan öz üzərinə götürübdür. Maliyyə risklərini, texniki risklərin hamısını Azərbaycan öz üzərinə götürüb. Əminəm ki, biz bu layihəni də uğurla icra edəcəyik.

Biz bu aydan başlayaraq “Avro-4” standartına keçmişik. Bu da əminəm ki, havanın tərkibini böyük dərəcədə yaxşılaşdıracaqdır. Çünki verilən məlumata görə, havanı çirkəndirən əsas amil sənaye müəssisələri yox, maşınlardır. Burada “Avro-4” standartının tətbiq edilməsi hesab edirəm ki, bunun qarşısını alacaqdır. Eyni zamanda, əlbəttə biz bunu da deməliyik ki, Azərbaycanda istehsal olunan yanacaqın keyfiyyəti də yaxşılaşdırılmışdır. Bakıda yeni neftayırma zavodunun tikintisi nəzərdə tutulur, tikiləcəkdir, ancaq bu, vaxt aparacaqdır. Haradasa bəlkə 3 il-4 il vaxt aparacaqdır. Çalışmalıyıq və hökumət də öz təkliflərini versin ki, o tikilənə qədər Azərbaycanda istehsal olunan yanacaqın keyfiyyətini biz necə yaxşılaşdırma bilirik. Hesab edirəm ki, biz bu məqsədlər üçün də maliyyə resursları ayıra bilərik”.

Sonda dövlət başçısı Azərbaycanın birinci Avropa Oyunlarına hazırlığı məsələsinə toxunmuş, demişdir: “Biz artıq bu il birinci Avropa Oyunlarına hazırlığın həlledici mərhələsinə qədəm qoyuruq. Bütün işlər cədvəl üzrə gedir. Bu yaxınlarda Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti və Koordinasiya Komitəsi Bakıda idilər. Bakıda hazırlıqla bağlı gedən işlərə çox yüksək qiymət verildir. Bütün idman obyektlərində tikinti işləri gedir. Olimpiya Stadionu, Su İdman Sarayı, Gimnastika Arenası, Atlıcılıq Mərkəzi tikilir, digər obyektlərdə təmir işləri aparılır, yollar çəkilir. İdmançılar üçün Olimpiya Şəhərciyi demək olar ki, hazırdır. Yəni, biz hazırlıq işlərini davam etdiririk, aparırıq.

Bir daha demək istəyirəm ki, biz bu Oyunları Olimpiya Oyunları səviyyəsində keçirmək istəyirik. Nəzərə alsaq ki, Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq müddəti 7 ildir, bizdə isə cəmi 2 il yarımdır. Ancaq biz güclü dövlətik, bizdə bütün işlər düzgün təşkil olunur və həll edilir. Güclü siyasi iradə, texniki imkanlarımız vardır, səfərbərlik təmin edilibdir. Yəni, bu Oyunları biz elə keçirəcəyik ki, bu, gələcək Olimpiya Oyunları üçün də nümunə olsun. Azərbaycan özünü dünyaya yenidən müasir, dinamik inkişaf edən, güclü dövlət kimi təqdim edəcəkdir. İlin sonuna qədər görüləsi işlər çoxdur. Bu işləri görmək üçün sizin hamınıza uğurlar arzu edirəm”.

Dövlət Gömrük Komitəsinin, 2 milyard 342,6 milyon manatı isə Dövlət Neft Fondunun hesabına təmin edilmişdir. Hesabat dövründə dövlət büdcəsinin xərcləri 4 milyard 374,3 milyon manat icra edilmişdir.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair əvvəlki iki Dövlət proqramının icra olunduğu 10 il ərzində regionlarda qeydiyyatla alınan sahibkarlıq subyektlərinin sayı 7,2 dəfə, vergi daxilolmaları 12,7 dəfədən çox artmışdır. Respublikanın şəhər və rayonları üzrə vergi gəlirlərinin artımı artıq Sumqayıt, Şirvan, Mingəçevir şəhərlərinə, eləcə də Abşeron və İmişli rayonlarına öz xərclərini tamamilə yerli gəlirlər hesabına təmin etməyə imkan yaratmışdır.

Əhalinin sosial problemlərinin həlli, o cümlədən vətəndaşlara geniş çeşidli xidmətlərin göstərilməsi, bürokratik əngəlləri aradan qaldırmaqla vətəndaş-dövlət münasibətlərində şəffaflığın və vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsi məqsədilə “ASAN xidmət” konsepsiyası müasir Azərbaycanın brendinə çevrilmişdir. “ASAN xidmət” mərkəzlərinin fəaliyyəti dövründə 1 milyondan çox vətəndaşa keyfiyyətli xidmətlər göstərilmişdir.

Nazir demişdir: “Ölkəmizdə aparılan məqsədyönlü siyasət nəticəsində daha yüksək inkişaf göstəricilərinə malik olan iqtisadiyyatımız əhalinin etibarlı sosial müdafiəsinin əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılmasını təmin etmişdir.

“Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında” Qanununun tətbiqi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 3 fevral tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş Əmək Məcəlləsinə olan dəyişikliklər vətəndaşların əmək hüquqlarının qorunmasına və layiqli pensiya təminatına olan dəstəyinizi bir daha sübut etmişdir”.

Fazil Məmmədov sahibkarlığın inkişafına göstərilən dövlət qayğısından danışaraq bu istiqamətdə xüsusi Dövlət proqramlarının icra olunduğunu söyləmişdir. Vergilər naziri “Sənaye ili” çərçivəsində vergi güzəştlərinin tətbiqinin sənayenin inkişafına töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə etmişdir.

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu tərəfindən maliyyələşdirilən "Azad sahibkarlığın və liberal iqtisadiyyatın təşviqi" layihəsi çərçivəsində çap olunub.

İqtisadi müstəqilliyi müəyyən edən uğurlu siyasətin bəhrələri

Azərbaycanın müstəqillik qazandığı ilk illərdə bütün sahələrdə yaşadığı çətinliklər, hətta müstəqil dövlət kimi xəritədən silinmək təhlükəsi hamımıza yaxşı məlumdur. Belə bir dövrdə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafından danışmaq isə yersizdir. Yalnız 1993-cü ildə xalqımızın ümummilli lideri yenidən hakimiyyətə gəldikdən sonra Azərbaycanın təhlükə altında olan müstəqilliyi qorunub saxlandı, bütün sahələrdə olduğu kimi, iqtisadi sahədə də inkişaf dövrü başlandı. Bu və digər suallarla bağlı görkəmli akademik, Milli Məclisin İqtisadi siyasət komitəsinin sədri **Ziyad Səmədzadə**yə müraciət etdik:

(Övvəli ötən saylarımızda)

- Azərbaycanın büdcəsi, büdcə gəlirləri ildən-ilə artır. Bu, bir gerçəkdir ki, dünyada baş verən maliyyə - iqtisadi böhranı Azərbaycanda hiss olunmadı. Əksinə, ölkəmizin iqtisadiyyatı daha da gücləndi, valyuta ehtiyatları artdı.

- Ölkəmizin müstəqilliyinin, o cümlədən iqtisadi müstəqilliyinin ildən-ilə güclənməsini təmin edən ən mühüm amillərdən biri onun maliyyə imkanlarının çox yüksək sürətlə artmasıdır. Dövlətin valyuta ehtiyatları 50 milyard dolları ötmüşdür. Ölkənin iqtisadi potensialının güclənməsində dövlət büdcəsinin rolu artmış, onun qarşıya qoyulan cari və strateji vəzifələrinin yerinə yetirilməsində iştirak imkanları əhəmiyyətli dərəcədə genişlənməmişdir. Onu göstərmək kifayətdir ki, son 10 ildə büdcə gəlirlərinin MDB məkanında analoqu olmayan bir sürətlə, 15,6 dəfə artmasını təmin etmişdir. 2013-cü ildə əhalinin 1 nəfərinə düşən büdcə xərcləri 2100 manat təşkil etmişdir. Müqayisə üçün onu göstərmək olar ki, bu rəqəm 2003-cü ildə 148, 2008-ci ildə 1473 manat olmuşdur. Ötən əsrin 90-cı illərinin ikinci yarısından hökumətin qarşısında duran mühüm vəzifələrdən biri dövlət büdcəsinin ÜDM-də xüsusi çəkisini tədricən qaldırmaq idi. Çünki, büdcənin gəlir və xərclərinin ÜDM-də xüsusi çəkisinin 13-15% arasında olması dövlətin bir sıra vacib funksiyaları

potensialının daima gücləndiyi şəraitdə qeyd edilən bu meyillərin qarşıdakı illərdə də davam etdirilməsi ölkəmizin qlobal çağırışlara, milli maraqlara cavab verən keyfiyyətli inkişafını təmin etməyin mühüm amillərindən biri kimi çıxış edəcəkdir. Azərbaycan hökuməti, onun müvafiq strukturları növbəti il üçün ölkənin ali iqtisadi maliyyə sənədi hesab edilən dövlət büdcəsi layihəsini hazırlayarkən dünyada hələ də davam edən maliyyə-iqtisadi böhranının ehtimal olunan təsirlərini obyektiv qiymətləndirmiş, ölkəmizin davamlı inkişafının maliyyə təminatının daha da yaxşılaşdırılması üçün əlavə tədbirlər nəzərdə tutmuşdur.

Dövlət büdcəsinin gəlirlərinin artmasını təmin edən əsas amillərdən biri odur ki, ölkədə müasir inkişaf tələblərinə cavab verə bilən səmərəli vergi siyasəti həyata keçirilir. Onu göstərmək kifayətdir ki, son 10 ildə vergi gəlirləri üzrə nəzərdə tutulmuş proqnozların yerinə yetirilməsində heç bir ciddi problem baş verməmişdir. 2001-ci ildə yaradılan Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi müstəqil Azərbaycanın iqtisadi qüdrətinin artması, bazar münasibətlərinin inkişafı, bütövlükdə, yeni iqtisadi sistemin ahəngdar fəaliyyətinin təmin edilməsində mühüm rol oynayır. 2003-2013-cü illər ərzində dövlət büdcəsinə vergi

daxilolmalarının həcmi 7,9 dəfə artaraq 6,4 milyard manat təşkil edib. Bu dövr ərzində qeyri-neft sektorundan vergi daxilolmaları 8 dəfə artaraq 3,760 milyon manata çatıb. Qeyd etmək lazımdır ki, Neft Fondunu nəzərə almadan büdcəyə səfərbər edilən dövlət büdcəsinin gəlirlərinin strukturunda Vergilər Nazirliyinin xətti ilə yığılan gəlirlər büdcə gəlirlərinin 80%-ni təşkil edir. 2014-cü ilin dövlət büdcəsinin prinsipial cəhətlərindən biri ondan ibarətdir ki, Neft Fondundan büdcəyə transfer 2,0 milyard manat azaldılacaq. Qlobal risklərin çoxaldığı bir şəraitdə belə bir meyilin sonrakı illərdə davam etdirilməsi, təbii ki, qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafı, onun strukturunun təkmilləşməsi şəraitində mümkün olacaqdır. Tam məsuliyyətlə demək olar ki, Azərbaycandan da çox neft hasil edən ölkələrin, demək olar ki, heç biri qeyri-neft sektorunun inkişafına qısa zaman kəsiyində nail olmamışdır.

- Ziyad müəllim, yeri gəlmişkən, Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı sual vermək istəyirdim. Ölkəmizin iqtisadiyyatının inkişafında qeyri-neft sektorunun payı, eyni zamanda, sözügedən sektorun sosial sahənin inkişafına verdiyi töhfələr bu gün özünü göstərir.

- Ölkədə qeyri-neft sektorunun, o cümlədən regionlarda sahibkarlığın, emal sənayesinin inkişafı, mövcud vergi potensialının səfərbər

edilməsi nəticəsində bu sektor üzrə vergi daxilolmalarının həcmi 2012-ci ilin faktiki daxilolmalarına nisbətən 30,8 faiz, cari ilin proqnozuna nisbətən isə 14,4 faiz çox olacaqdır. Vergilər Nazirliyinin xətti ilə 2014-cü il üçün təklif olunan proqnozun cari ilə nisbətən 702 milyon manat artımının 76,9%-nin qeyri-neft, 23,1%-nin isə neft sektoru hesabına təmin olunacağı nəzərdə tutulmuşdur. Hazırda 5 şəhər, o cümlədən Sumqayıt, Abşeron, Şirvan, Mingəçevir və İmişli şəhərləri dövlət büdcəsindən dotasiya tələb etməyərək, öz gəlirləri hesabına xərclərini ödəyirlər. Heç şübhəsiz ki, regionların inkişafı istiqamətində həyata keçirilən genişmiqyaslı tədbirlər yerli gəlirlərin daha sürətlə artmasını təmin edir. Bu gün dövlət büdcəsi vasitəsilə rayonların sosial-iqtisadi inkişafına dəstək vermək mühüm vəzifələrdən biri olaraq qalır. Bu məsələ ilə əlaqədar olaraq İlham Əliyev demişdir: **"Azərbaycanın yeni realıqları ondan ibarətdir ki, hər bir bölgədə inkişaf var, hər bir bölgədə sosial-iqtisadi proqramlar icra olunur, investisiyalar qoyulur və beləliklə, Azərbaycanın bölgələri yaradılmış əlverişli şəraitdən uğurla istifadə edirlər. Bununla belə, regionların əksəriyyəti dövlətdən verilmiş dotasiyalar hesabına yaşayır. Dövlət, əlbəttə ki, bu subsidiyaları, dotasiyaları verməyə davam edəcək. İnfrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi, kənd təsərrüfatına subsidiyaların verilməsi bir müddət obyektiv zərurətdir. Özəl sektora verilən kreditlər artıq gözlə nəticələrini verir və hər bir bölgənin öz proqramı var və proqram da çox müfəssəldir. Hesablamalar göstərir ki, qarşıdakı dövrdə regionların maliyyə imkanlarının genişlənməsi meylli keyli güclənəcəkdir".**

Dünyada gedən qloballaşma prosesi şəraitində ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin və daxili bazarın qorunmasında, Azərbaycan iqtisadiyyatının dünya iqtisadi məkanına inteqrasiya olunmasında gömrük siyasətinin rolu əhəmiyyətli dərəcədə artaraq ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının təmin olunmasında əsas vasitələrdən birinə çevrilir. Ölkənin ildən-ilə iqtisadi-ticarət əlaqələrinin coğrafiyasının genişlənməsi, idxal-ixrac əməliyyatlarının həcmünün artması və Azərbaycanın beynəlxalq iqtisadi sistemə inteqrasiyasının dərinləşməsi çəvik gömrük siyasətinin aparılmasını zəruri edir. Bu istiqamətdə ölkədə sistemli tədbirlər həyata keçirilir. Milli Məclisdə dövlət büdcəsi layihəsinin müzakirəsində bildirildi ki, ticarətin asanlaşdırılmasına dair beynəlxalq aləmdə qəbul edilmiş ən qabaqcıl norma və standartlar nəzərə alınmaqla gömrük prosedurları və qanunvericiliyi daim təkmilləşdirilməli, qeyri-tarif tənzimlənməsi tədbirlərinin tətbiqi istiqamətində aidiyyəti işlər həyata keçirilməli, beynəlxalq ticarətin inkişaf etdirilməsində və ticarət-təchizat zəncirinin maksimum təhlükəsizliyinin təmin edilməsində, gömrük sərhədində mal dövriyyəsinin sürətləndirilməsində və gömrük hüquqpozumaları ilə mübarizədə mühüm rol oynayan gömrük nəzarəti metodları beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılmalıdır. Dövlət büdcəsinin ildən-ilə artan vəsaitləri iqtisadi islahatların davam etdirmək, dövlətin müdafiə qabiliyyətini gücləndirmək, iqtisadi, ərzaq, ekoloji təhlükəsizliyi təmin etmək, investisiya və sosial, regional inkişaf proqramlarının, qeyri-neft sektorunda yeni istehsal və xidmət müəssisələrinin yaradılması, emal sənayesinin yaxşılaşdırılması, kanalizasiya və meliorasiya sistemlərinin yeniləşdirilməsi və müasir tələblər səviyyəsində qurulması və kənd yollarının tikintisi, informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi, elektron hökumətin genişləndirilməsi və digər mühüm problemlərin həlli üçün maliyyə təminatı yaratmışdır. Onu göstərmək kifayətdir ki, 2005-ci ilə müqayisədə dövlət büdcəsinin xərcləri 9 dəfə-

dən çox artmışdır. Təhlil edilən dövrdə dövlət büdcəsinin xərclərinin strukturunda köklü dəyişikliklər baş vermişdir ki, bunun da obyektiv səbəbləri var. Qarşıya qoyulan məqsəd və vəzifələr, prioritetlərin miqyası əsaslı və cari xərclər arasındakı nisbətin dəyişməsinə zəruri edir. Dövlət büdcəsi xərclərinin strukturunun, tərtibi və icrası prosesinin təkmilləşdirilməsi, şəffaflığının, səmərəliliyinin və ünvanlılığının təmin edilməsi istiqamətində görülən işlər daha yüksək səmərə ilə nəticələnəlməlidir. Sosialyönümlü xərclərin dövlət büdcəsində xüsusi çəkisi 26,6% və ya 5,4 mlrd. manat təşkil edəcəkdir.

Ulu öndər Heydər Əliyevin fundamental mənə daşıyan, bu gün məşhur bir aforizm kimi səslənən **"İqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir"** fikri ölkəmizin əldə edilən uğurlarında bir daha öz təsdiqini tapır. Prezident İlham Əliyev andıçmə mərasimində bu sahədə əldə edilən nailiyyətlərdən danışarkən demişdir: **"Son 10 ildə yoxsulluğun azaldılması, yoxsulluq şəraitində yaşayanların yaşayış səviyyəsinin yaxşılaşdırılması və digər sosial proqramlar icra ediləcək, sosial infrastrukturun yaradılması davam etdirilməlidir. Hələ ki, buna böyük ehtiyac vardır".** Buradan göründüyü kimi, dövlət başçısı yaxın və uzaq gələcəkdə əhalinin keyfiyyətli həyat səviyyəsini artırmağa yönələn bütün göstəricilərin yaxşılaşmasını Azərbaycan xalqının gələcəyinə xidmət edən dövlət siyasətinin mühüm istiqaməti kimi açıqlamışdır. O, ölkəmizin demoqrafik inkişafında baş verən prosesləri, əhalinin artması dinamikasını təhlil edərək diqqəti ona cəlb etmişdir ki, demoqrafik inkişaf güclü iqtisadiyyatla tamamlanmalıdır. İqtisadi imkanlarımız əhalinin artımını daim üstələməlidir.

Ölkəmizin sosial inkişafında əldə edilən uğurlar və qarşıya qoyulan inkişaf hədəfləri Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının mahiyyətindən irəli gəlir: sosialyönümlü bazar iqtisadiyyatının qurulması Azərbaycan dövlətinin ali məqsədlərindən biridir ki, bu ali məqsədə nail olmağın ən güclü amili Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyinin dönməz xarakter alması və iqtisadi müstəqilliyinin təmin edilməsidir.

- Ziyad müəllim, ətraflı, maraqlı müsahibəyə görə Sizə minnətdarlığımızı bildiririk.

Hazırladı: A.SULTANOVA

ADİU-nun professoru Rusiya Dövlət Humanitar Universitetində keçirilən IX Beynəlxalq elmi konfransda iştirak etmişdir

ADİU-nun "Bank işi" kafedrasının müdiri, i.e.d., professor Zəhid Fərrux Məmmədov 01-05 aprel 2014-cü il tarixlərində Rusiya Dövlət Humanitar Universitetində (Domodevo filialı) "Dövlət qurumları və təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətinin hüquqi, idarəetmə və humanitar problemləri: Rusiya və beynəlxalq təcrübə" («Правовые, управленческие и гуманитарные проблемы деятельности государственных структур и хозяйствующих субъектов: российский и международный опыт») mövzusunda IX Beynəlxalq elmi konfransının plenar iclasında "Azərbaycanın bank sektoru-

nun MDB ölkələri kontekstində təhlili və qiymətləndirilməsi" («Анализ и оценка банковского сектора Азербайджана в контексте стран СНГ») adlı məruzə ilə çıxış etmişdir.

Bundan başqa, adıçəkilən universitetlə universitetimiz arasında 03.05.2013 tarixli müqaviləyə əsasən nəzərdə tutulan "Azərbaycanın bank sisteminin innovasiyalar: bank sistemi inteqrasiyasının inkişaf problemləri və elektron maliyyə xidmətlərinin təkmilləşdirilməsi" («Инновации в банковской системе Азербайджана: проблемы развития интеграции банковских систем и совершенствования электронных финансовых услуг») adlı elmi tədqiqat işi Moskvada nəşr olunmaq üçün redaksiyaya təqdim edildi.

Ayrıca olaraq, şəhərin Domodedovo rayonunun başçı-

sı prof. Qorodskinin beynəlxalq konfrans iştirakçıları ilə görüşündə (8 ölkənin nümayəndəsi, o cümlədən 6 - Avropa Birliyinə üzv ölkələrin nümayəndələri, 2 - Azərbaycan və Belarus) prof. Zəhid Fərrux Məmmədov Azərbaycanın iqtisadi inkişafı və həyata keçirilən iqtisadi yeniliklər haqqında

xüsusi brifinqlə çıxış etmişdir. Azərbaycanın həyata keçirilən iqtisadi modernizasiya siyasəti və universitetimiz haqqında Moskvada Domodedovo təhsil departamentinin

direktor müavini Uşakovanın iştirakı ilə Moskvada Domodedovo 5 №-li Humanitar Gimnaziyada prof. Zəhid Fərrux Məmmədov əlaçı şagirdlər önündə məruzə ilə çıxış etmiş və onları maraqlandıran suallara cavab vermişdir (ANS TV Moskvada bürosu tərəfindən tədbir haqqında reportaj hazırlanmış və 3.03.2014 tarixində efirdə yayımlanmışdır. Bundan başqa, Azərbaycan iqtisadiyyatı haqqında verilmiş müsahibə Domodedovo Televiziyasında nümayiş etdirilmişdir).

Tədbirin sonunda Rusiya Dövlət Humanitar Universiteti (Domodevo filialı) tərəfindən universitetimizə təşəkkür məktubu təqdim edilmişdir (Məktub universitetimizin muzeyinə təhvil verilmişdir).

Bütün bu mövzular barədə 09.04.2014 tarixində İTV "Gün keçdi" proqramında prof. Zəhid Fərrux Məmmədov ətraflı çıxış etmişdir.

Qorunan əmanətlərin faiz dərəcəsi 10%-dən də aşağı salına bilər

Azərbaycanda sığortalanan əmanətlərin faiz dərəcələri 10%-dən aşağı salına bilər. Bunu Əmanətlərin Sığortalannması Fondunun icraçı direktoru Azad Cavadov "Space TV"-yə müsahibəsində bildirib ki, rübün nəticələrindən asılı olaraq, banklardakı sığortalanan əmanətlərin faiz dərəcələrinə yenidən baxıla bilər.

Xatırladaq ki, son vaxtlar kommersiya banklarının kredit faizlərini aşağı salması ilə bağlı hökumət tərəfindən görülmə tədbirlərin fonunda əmanətlərin də faizlərinin aşağı düşməsi aktiv müzakirə olunur. Hazırda qorunan əmanətlərin faiz dərəcəsi illik 10% təşkil edir.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda illik qiymət artımının səviyyəsi aşağı olduğundan, yəni 1-2% civarında dəyişdiyindən banklar əvvəlki kimi yüksək faiz dərəcələri ilə əhalidən əmanət qəbul edilməsi də artıq mümkün deyil: "Hazırda bank sektorundakı vəziyyət izlənilir. Əgər ölkədə kreditlərin əhəmiyyətli dərəcədə ucuzlaşdığı hiss olunarsa, onda bankların ucuz kredit resursları əldə etmək imkanlarını artırmaq üçün əmanətlərin sığortalannması həddi də aşağı salına bilər".

İcraçı direktor bildirib ki, bu məsələ ilə bağlı 1-ci rübün nəticələri məlum olduqdan sonra qərar veriləcək: "Görsək ki, rübün nəticələrinə görə faiz dərəcələrində kəskin azalma müşahidə olunur, banklardan əlavə məlumat alacağıq. Baxacağıq ki, kreditlərin aşağı, orta və yuxarı faiz dərəcələri necədir. Onlar təhlil olundandan sonra faiz dərəcəsinin enməsi və ya qalxması barədə qərar verilə bilər".

Büdcəyə 1 milyard 762 milyon 920,6 min manat vəsait daxil olmuşdur

Bu məbləğin 31,5 faizi mənfəət vergisinin, 27,3 faizi əlavə dəyər vergisi-

nin, 12,1 faizi aksizlərin, 12,9 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisinin, 16,2 faizi

isə digər vergilərin payına düşür.

Qeyri-neft-qaz sektoru üzrə büdcəyə 977 milyon 249,6 min manat vəsait daxil olmuşdur.

Yanvar-mart aylarında respublika üzrə 22 min 239 vergi ödəyicisi qeydiyyatda olmuşdur.

1 aprel 2014-cü il tarixə qeydiyyata olan vergi ödəyicilərinin ümumi sayı 556 min 862 nəfər təşkil etmişdir.

2014-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində respublika üzrə elektron formada göndərilmiş bəyan-namələrin xüsusi çəkisi 91,3 faiz təşkil etmişdir.

Vergi hüquqpozmalarına qarşı mübarizə davam edir

2014-cü ilin 1-ci rübü ərzində Vergilər Nazirliyi yanında Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamentində vergi ödəməkdən yayınma və qanunsuz sahibkarlıq faktları üzrə cəmi 146 cinayət işi başlanmışdır.

Həmin cinayət işlərindən 29-u vergi ödəməkdən yayınma faktları, 6-sı qanunsuz sahibkarlıq və vergi ödəməkdən yayınma faktları, 2-si sayyar vergi yoxlamalarının nəticələrinə dair materiallar üzrə qanunsuz sahibkarlıq faktları, 108-i vergi borcunun ödənilməməsi barədə vergi orqanlarından daxil olmuş materiallar üzrə vergi ödəməkdən yayınma faktları ilə, 1-i isə digər hüquq-mühafizə orqanlarından daxil olan materiallar üzrə qanunsuz sahibkarlıq faktı ilə bağlı olmuşdur.

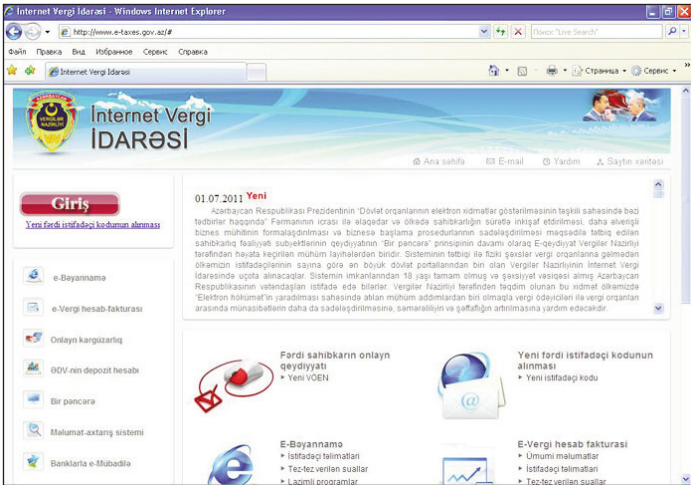
Hesabat dövründə departamentin İstintaq idarəsində 66 cinayət işi üzrə ibtidai istintaq tamamlanmışdır. 2 nəfər təqsirləndirilən şəxs barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilmişdir.

2014-cü ilin 1-ci rübü ərzində depar-

tamentdə cinayət işləri və materiallar üzrə aparılan araşdırmalar zamanı 2209,1 min manat dövlət büdcəsinə ödənilmişdir ki, bu da 2013-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 297,4 min manat çoxdur.

Cinayət işləri üzrə keçirilmiş istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində vergi cinayətləri törətdiklərinə görə barələrində xəbərdarlıq elan edilmiş 4 nəfər şəxs tutularaq departamentin İstintaq şöbəsinə təhvil verilmiş, ibtidai istintaqdan yayınan 157 şəxsin məcburi qaydada gətirilməsi, 31 şəxsin tapılaraq istintaqa gəlmələri, 47 şəxsin isə yerinin müayinə olunaraq istintaqa məlumat verilməsi təmin edilmişdir. Vergi orqanlarının üzərinə düşən vəzifələrin icrasına köməklik göstərilməsi ilə bağlı müraciətlərə baxılması nəticəsində vergi yoxlamalarından, əmlakının siyahıya alınmasından yayınan və fəaliyyəti barədə bəyannamə təqdim etməyən cəmi 87 nəfər vergi ödəyicisi tapılıb müvafiq vergi orqanlarına təqdim olunmuşdur.

İllik vergi bəyannamələrinin təqdim edilməsi barədə

Mart ayının 31-dək hüquqi şəxslər mənfəət, əmlak və yol vergisinin, fiziki şəxslər isə gəlir vergisinin bəyannamələrini vergi orqanlarına təqdim etməlidirlər.

Bu məqsədlə vergi orqanları tərəfindən geniş məlumatlandırma və izahat işləri aparılmış, vergi ödəyiciləri ilə görüşlər keçirilmişdi.

İllik vergi bəyannamələrinin vaxtında təqdim edilməsi və hesablanmış vergilərin ödənilməsi məqsədilə Vergilər Nazirliyi tərəfindən xüsusi bildirir və elan formaları hazırlanaraq yerli vergi orqanlarına göndərilmiş, kütləvi informasiya vasitələrində elanlar yayımlanmışdır. Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet

səhifəsi və 195 Çağrı Mərkəzi vasitəsilə vergi ödəyicilərinin məlumatlandırılması işləri həyata keçirilmiş, vergi bəyannamələrinin vaxtında təqdim edilməsi məqsədilə vergi ödəyicilərinin telefon nömrələrinə mesajlar göndərilmişdir.

Görülmiş məqsədyönlü işlər nəticəsində, 2013-cü ilin yekunlarına görə gəlir vergisi bəyannamələrinin 96,8%-i, mənfəət vergisi bəyannamələrinin 93,7%-i, əmlak vergisi bəyannamələrinin 91,2 %-i, yol vergisi bəyannamələrinin 96,6%-i vaxtında təqdim edilmişdir. Ümumilikdə isə hesabat dövrünün yekunları üzrə təqdim edilməli olan bəyannamədə 93,9%-i vaxtında, habelə vaxtında təqdim edilmiş bəyannamələrdən 94,5%-i elektron qaydada təqdim edilmişdir.

Bakıda sərnişindəşmanı “BakuBus” həyata keçirəcək

Bakıda sərnişindəşma ilə bağlı vahid sistem yaradılır.

Nazirlər Kabineti Bakı şəhərində sərnişinlərə avtobus nəqliyyatı sahəsində beynəlxalq standartlara uyğun xidmətin təşkili, bu sahənin müasir tipli nəqliyyat vasitələri ilə təchiz edilməsi, sərnişindəşmaların yerinə yetirilməsi zamanı texniki və ekoloji baxımdan təhlükəsizliyin təmin olunması məqsədi ilə qərar verib.

Nazirlər Kabinetinin rəsmi saytında verilən məlumata görə, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin tabeliyində özünüməliyyələşdirmə prinsipi əsasında fəaliyyət göstərən, payları dövlətə məxsus olan “BakuBus” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin yaradılması qərara alınıb.

Qərara əsasən, cəmiyyətin nizamnamə kapitalının formalaşdırılması, ilkin mərhələdə fəaliyyətinin təşkili və cəmiyyət tərəfindən sərnişin daşınması üzrə avtobusların alınması məqsədi ilə həmin

cəmiyyətə Azərbaycan Respublikasının 2014-cü ilin dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Ehtiyat Fondundan 30 milyon manat məbləğinə vəsait ayrılacaq.

Maliyyə Nazirliyinə bu qərarla ayrılmış vəsaitin maliyyələşdirilməsini təmin etmək, Nəqliyyat Nazirliyinə isə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti ilə birlikdə Cəmiyyətə məxsus avtobusların marşrutlarını və hərəkət qrafiklərini müəyyən etmək tapşırılıb.

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə tapşırılıb ki, qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada "BakuBus" MMC-nin nizamnaməsinin təsdiq edilməsini, dövlət qeydiyyatına alınmasını və icra orqanlarının yaradılmasını təmin etsin və Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi ilə birlikdə ən azı 200 addə iritutulmuş avtobusun saxlanması məqsədilə avtonəqliyyat parkları (qarajlar) üçün yerin ayrılmasını 1 ay müddətində təşkil etsin.

Elektron imzaya maraq artır

Ölkəmizdə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının sürətlə inkişafı əhali tərəfindən elektron xidmətlərdən istifadə tələbatını artırır və elektron imzaya ehtiyacı ön plana çıxarır - bunu statistik göstəricilər də əyani sübut edir.

Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyindən verilən məlumata görə, 31 mart 2014-cü il tarixinə qədər təsdiq olunmuş elektron imza vəsiqələri alanların sayı 18.452-yə çatmışdır. Dövlət qurumlarına verilmis sertifikatların sayı 12.675 təşkil etmiş, hüquqi şəxslərə 5022, vətəndaşlara isə 755 sertifikat verilməmişdir.

«Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun və «Azərbaycan Respublikasında elektron imza və elektron sənədlə bağlı bəzi normativ hüquqi aktların təsdiq edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2006-cı il 28 yanvar tarixli 27 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş müvafiq

qaydaların tələblərinə uyğun olaraq, «Elektron imza üçün sertifikat xidmətlərinin göstərilməsi üzrə metodiki vəsait» hazırlanmışdır. Bu vəsait Vergilər Nazirliyinin Asan Sertifikat Xidmətləri Mərkəzinə (ASXM) elektron imza üçün sertifikatın əldə edilməsi ilə bağlı daxil olan müraciətlərin qeydiyyatına alınması və elektron imza üçün sertifikat xidmətlərinin göstərilməsi prosesini tənzimləyir.

ASXM vergi ödəyicilərinə xidmət mərkəzlərində, Vergilər Nazirliyi yanında Xüsusi Rejimli Vergi Xidməti Departamenti, Bakı Şəhər Vergilər Departamenti, Ərazi vergilər departamentləri və ya Ərazi vergilər idarələrinin xidmət strukturlarında, «ASAN xidmət» mərkəzlərində, habelə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Vergilər Nazirliyinin xidmət strukturlarında uğurla fəaliyyət göstərir.

«ASAN imza» üçün sertifikat xidmətləri ASXM tərəfindən pulsuz həyata keçirilir: «ASAN imza»

üçün sertifikatların verilməsi, onların qüvvəsinin dayandırılması, bərpa edilməsi, ləğv edilməsi xidmətləri üçün heç bir ödəniş nəzərdə tutulmayıb. Bu xidmətləri həyata keçirən əməkdaşlar üçün müvafiq təlimlər keçirilmiş və onlar əyani vəsaitlərin təmin olunmuşlar. Vergilər Nazirliyinin Internet Vergi İdarəsinin yardım bölməsində müvafiq təlimatlar yerləşdirilmişdir.

Qeyd edək ki, «ASAN imza» təkcə vergi ödəyiciləri üçün nəzərdə tutulmamışdır, bundan bütün vətəndaşlar, dövlət hakimiyyəti və yerli özünüid-

rəetmə orqanlarında çalışan əməkdaşlar və s. istifadə edə bilirlər. «ASAN imza» dövlət orqanları, banklar və s. tərəfindən göstərilən elektron xidmətlərdən vahid autentifikasiya və imzalama vasitəsi kimi istifadə etməyə imkan verir. Hazırda bu xidmətin digər dövlət orqanlarının və bankların elektron xidmətlərinə inteqrasiyası üzərində iş aparılır. Xidmətlər istismara verildikdən sonra vətəndaşlar öz bank hesablarını internet üzərindən idarə edə, kredit ala və ya özləri haqqında informasiya reyestrələrində olan məlu-

matlara baxa biləcəklər. Qanunvericiliyə görə, gücləndirilmiş elektron imza şəxsin əl imzasına bərabər tutulur. Üzərində möhür məlumatları olan da isə həm də möhürü əvəz edir. Buna görə də gücləndirilmiş elektron imza vasitələrinin başqa-sına verilməsi yolverilməzdir, bəzi ölkələrdə bu, cinayət hesab olunur. Məsələn, Polşada başqa-sının imzalama vasitəsindən istifadəyə görə 3 illə-dək həbs cəzası nəzərdə tutulub.

«ASAN imza» xidmətinə, demək olar ki, bütün telefonlar (həm sadə, həm də smartfonlar) dəstəkləyir. Yalnız aşağıda adları qeyd olunan mobil telefonlar istisna təşkil edir: Nokia 3110, 5110, 6110, 6150, N900; Motorola F3 və Sony Ericsson P900.

Eyni «ASAN imza» SIM kartına ödənişsiz olaraq istənilən sayda «İş» sertifikatı yüklənə bilər. Ona görə də hər şirkət üçün ayrıca SIM kart almağa ehtiyac yoxdur.

Rəşad SADIQOV

Apriel ayının 12-də vergi xidməti əməkdaşları arasında ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 91-ci ildönümünə həsr olunmuş ənənəvi şahmat turniri start götürmüşdür.

Gənclər və İdman Nazirliyinin və Azərbaycan Şahmat Federasiyasının dəstəyi ilə Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi tərəfindən təşkil edilmiş turnirdə vergi orqanlarının bütün

struktur bölmələrindən 32 əməkdaş iştirak edir. Tədbirin açılışında çıxış edən vergilər nazirinin müavini, 3-cü dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri Sahib Ələkbərov bildirmişdir ki, Azərbaycanda şahmat ənənəvi idman növlərindən biridir və zəngin inkişaf yoluna malikdir. Ötən əsrin 70-ci illərindən ümummilli lider Heydər Əliyevin şahmatın inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğı nəticəsində ölkənin bir

cox şəhər və rayonlarında onlarla şahmat məktəbi və klubları açılmış, bu idman növünə maraq artmağa, Azərbaycan şahmat məktəbi formalaşmağa başlamışdır.

S.Ələkbərov ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin bu idman növünün inkişafına böyük diqqət yeridiyini vurğulayaraq demişdir ki, şahmatçılara göstərilən dövlət qayğısı nəticəsində onların beynəlxalq yarışlarda qazandıqları nailiyyətlərin sayı gündən-gündə artır. Hazırda respublikada fəaliyyət göstərən 65 uşaq-gənclər şahmat məktəbində 40 minə yaxın uşaq və yeniyetmə məşğul olur. Azərbaycan şahmatçıları FİDE-nin reytingində

yüksək yerləri tutur. Kişilərdən ibarət şahmat komandamız iki dəfə Avropa çempionu olmuşdur. 2016-cı ildə Azərbaycan Dünya Şahmat Olimpiadasını qəbul edəcəkdir.

Olimpiya sistemi üzrə keçirilən turnir may ayının 3-də başa çatacaq. Qeyd edək ki, budafəki şahmat yarışının bir ödəliyi də ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın istedadlı şahmatçısı, bu ilin əvvəlində dünyasını dəyişmiş Vüqar Həşimovun xatirəsinə yad etmək məqsədilə turnirdə ən sürətli qələbə üçün mükafat və diplom təsis edilmişdir.

Vergilər Nazirliyi Aparatının rəhbərinin müavini Əli Həsənov: «Vergilər

Nazirliyinin rəhbərliyi tərəfindən hər il ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının ildönümünə həsr olunmuş şahmat turnirinin keçirilməsini vergi işçilərinin asudə vaxtlarının və mədəni istirahətinin təşkili baxımından yüksək qiymətləndirirəm. Yarışa qatılan bütün həmkarlarına uğurlar arzulayıram».

Vergilər Nazirliyinin Maliyyə-təsərrüfat şöbəsinin əməkdaşı Sevrə Musayeva: «Şahmatı zehni inkişaf etdirən və zövq verən idman növlərindən hesab edirəm. Ümidvaram ki, özümün də qatıldığım bu turnirin qalibi ən layiqli oyunçu olacaq».

Vergilər Nazirliyinin resenziyalı elmi nəşri olan «Azərbaycanın vergi jurnalı»nın 1-ci (yanvar-fevral) nömrəsi çapdan çıxmışdır. Jurnalın bu nömrəsində də ənənəvi rubrikalar öz yerini tutur.

Jurnalın baş redaktoru, i.e.d., prof. Elşən Hacızadə nömrəyə yazdığı ön sözdə 2013-cü ildə görülmüş işlər və 2014-cü ildə qarşıda duran vəzifələr haqqında oxuculara ətraflı məlumat vermişdir.

«Rəsmi» rubrikasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2013-cü ilin

«Azərbaycanın vergi jurnalı»nın 2014-cü il üçün 1-ci nömrəsi çapdan çıxmışdır

sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və 2014-cü ildə qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasındakı və regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramlarının icrasına həsr olunmuş konfransdakı çıxış və nitqlərin geniş xülasəsi dərc edilmişdir.

«Vergilər Nazirliyində» rubrikasında vergi xidməti orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı gününə münasibətilə Fəxri xiyabanda ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət etməsi, həmçinin vergilər naziri, 2-ci dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri Fazil Məmmədovun III Vergi forumunda iştirak etmək üçün Azərbaycana gəlmiş Türkiyə Gəlirlər Administrasiyasının rəhbəri Mehmet Kilici və Qazaxıstan Vergi Komitəsinin sədr müavini Arqın Kıpşakovla görüşü barədə məlumatlar verilmişdir.

Jurnalda, həmçinin bu il fevral ayının 6-7-də Bakıda «Azərbaycanın vergi sistemi: reallıqlar və perspektivlər» mövzusunda III Vergi Forumunun keçirilməsi haqqında oxuculara geniş hesabat təqdim olunmuşdur.

«Reyting» rubrikasında oxucular «Doing business 2014» hesabatında Azərbaycana dair göstəricilərin təhlili ilə tanış ola bilərlər. Məqalə Vergilər Nazirliyinin Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar Baş idarəsi tərəfindən hazırlanmışdır.

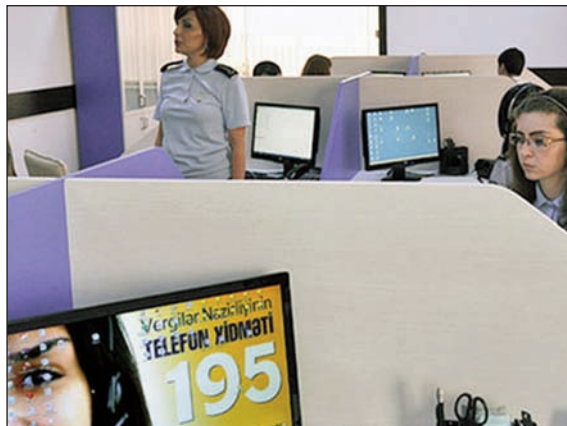
«Aktual» rubrikasında oxucular jurnalın daimi müəlliflərindən olan ADİU-nun «İqtisadi nəzəriyyə-1» kafedrasının müdiri, i.e.d., professor, Azərbaycandan Kəndə Təhsil Almış Mütəxəssislər Təşkilatının Ali Məclisinin sədri Əlican Babayevin «Milli maraqlara əsaslanan global enerji strategiyası» məqaləsi ilə tanış olacaqlar.

Jurnalın elmi məqalələr blokunda bu dəfə iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrini əhatə edən tədqiqatların nəticələrinin əks olunduğu elmi məqalələr yerləşdirilmişdir. Bunlar: i.e.f.d. C.Yusifov - Qloballaşan iqtisadiyyatda innovativ inkişaf və vergitutma məsələləri, i.e.f.d. İ.Yusifullayev - Sosial vergi güzəştlərinin nəticəliliyinin və səmərəliliyinin tədqiqi məsələləri, i.f.d. P.Rzayev, i.f.d., dos. Z.Rzayev -

İdarəetmə prosesində rəhbərlə təbəçilikdə olanların qarşılıqlı münasibətlərinin etik-psixoloji xüsusiyyətləri, doktorant Y.Yusifov - Valyuta siyasəti, tənzimlənməsi və nəzarəti, doktorant B.Əhmədov - Bank sistemində maliyyə stabilliyinin qiymətləndirilməsi: funksionallığı necə ölçmək olar?», doktorant K.Məmmədov - Azərbaycanın bank sektorunda kredit risklərinin idarə olunması problemləri və s.-dir.

«Baxış bucağı» rubrikasında jurnalın məsləhətçisi E.Бағұрза-дөnin «Maliyyə amnistiyalarında uğuru necə təmin etmək olar?» məqaləsi dərc edilmiş, «Dünya iqtisadiyyatı» rubrikasında Amerika Birləşmiş Ştatlarının iqtisadiyyatı, vergi sistemi haqqında oxuculara məlumat verilmişdir. Jurnal «Elm korifeyləri» rubrikasında oxuculara bu dəfə 2002-ci ildə iqtisadiyyat üzrə Nobel mükafatına layiq görülmüş alimlərin - D.Kaneman və V.Smitin - həyatı və elmi yaradıcılıqları barədə məlumat verilir.

Bu nömrədə jurnal «İqtisadi terminlər lüğəti»nin dərcini də davam etdirmişdir.

Çağrı Mərkəzinə daxil olan müraciətlərin statistikasi

2014-cü ilin mart ayında Vergilər Nazirliyinin «195» Çağrı Mərkəzi tərəfindən 12072 müraciət, o cümlədən canlı əlaqə zamanı müfəttiş-operatorlar tərəfindən 9295 müraciət cavablandırılmışdır. Müraciətlər, əsasən, vergi növləri (21%), qeydiyyat (18,3%), elektron xidmətlər (15,7%), o cümlə-

dən hesabatlar (11,2%), büdcə, vergi ödəyiciləri və vergi orqanlarının rekvizitləri (4,9%) barədə olmuşdur. Müraciətlərin 98,2%-i (9128 zəng) müfəttiş-operatorlar tərəfindən birbaşa cavablandırılmış, 1,8%-nə (167) araşdırma aparılması üçün müraciət vərəqəsi tərtib edilmişdir.

Ay ərzində Çağrı Mərkə-

zi tərəfindən 41081 vergi ödəyicisi mesaj xidməti vasitəsilə məlumatlandırılmışdır ki, onlardan 40078-i qısa mesaj (SMS) xidməti, 1003-ü isə ikitərəfli SMS xidməti vasitəsilə olmuşdur. 2014-cü ilin mart ayında Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsinə 235010 daxilolma qeydə alınmışdır.

К 2017 году капиталовложения SOCAR превысят \$9 млрд.

Международное рейтинговое агентство Fitch Ratings подтвердило рейтинг компании SOCAR (Госнефтекомпании Азербайджана): долгосрочный рейтинг дефолта эмитента ("РДЭ") на уровне "BBB-", краткосрочный РДЭ "F3" и приоритетный необеспеченный рейтинг "BBB-". Как говорится в сообщении агентства, распространенном в среду, прогноз по долгосрочному РДЭ - "Стабильный".

Рейтинги SOCAR, национальной нефтяной компании в 100-процентной государственной собственности, находятся на одном уровне с суверенным рейтингом Азербайджана ("BBB-"/ прогноз "Стабильный"). SOCAR - средняя по размеру интегрированная нефтяная компания, и в 2013 году добыча углеводородов у компании составила 255 тысяч баррелей нефтяного эквивалента в сутки. SOCAR владеет активами в сегменте транспортировки, переработки и сбыта, в химической отрасли, а также розничными активами.

Согласно прогнозам Fitch, чистый левередж по денежным средствам от операционной деятельности (FFO) повысится до 1,9х в 2016 году с 1,5х в 2012 году, а обеспеченность процентных платежей по FFO снизится до 9,6х в 2016 году с уровня почти в 16,8х в 2012 году без учета каких-либо продаж активов.

"Рейтинги SOCAR находятся на одном уровне с суверенным рейтингом Азербайджана, так как компания представляет интересы государства в стратегически важной нефтегазовой отрасли. Госнефтекомпания поддерживает тесные связи с правительством и Государственным нефтяным фондом Азербайджана (ГНФАР) при принятии основных финансовых и инвестиционных решений", - говорится в сообщении агентства.

Согласно недавнему указу Президента Азербайджана, Госнефтефонд и SOCAR создадут совместное предприятие. Денежный взнос SOCAR в СП будет ограничен уровнем в 49 миллионов манатов, или 49 процента уставного капитала СП. Кроме того, Госнефтекомпания передаст СП свои доли в ряде реализуемых проектов, например 10 процентов в PSA по проекту "Шах Дениз", а также в газопроводных проектах. Позже ГНФАР предоставит дополнительные средства СП в виде кредита, который будет использован для финансирования его доли инвестиций в вышеуказанные проекты.

По данным Fitch, пока не принято конкретного решения о финансировании других заявленных проектов SOCAR, например, нефтегазоперерабатывающего и нефтехимического комплекса в Баку, однако "мы ожидаем, что эти проекты также будут

финансироваться в основном из средств Госнефтефонда". По оценкам аналитиков из группы Fitch по суверенным рейтингам, активы ГНФАР составляли около 40 миллиардов долларов в конце 2013 года, и они ожидают дальнейший умеренный рост суверенных активов.

Недавно SOCAR согласовала финансирование НПЗ STAR в Турции мощностью 10 миллионов тонн в год: более пяти миллионов долларов кредитных линий, одобренных международными банками с частичным покрытием от экспортно-кре-

дитных агентств. SOCAR ожидает сделать дополнительный взнос капитала в размере одного миллиарда долларов по своей 60-процентной доле в проекте, завершение которого запланировано в 2017 году.

Fitch рассматривает самостоятельную кредитоспособность SOCAR как сопоставимую с серединой рейтинговой категории "BB", что отражает ограниченные запасы компании, снижающуюся добычу на зрелых месторождениях, устаревшие НПЗ, развитую систему трубопроводов в стране, растущий портфель в междуна-

ном сегменте переработки и сбыта, а также розничных активов и адекватные показатели кредитоспособности. В 2013 году суммарная добыча углеводородов у Госнефтекомпании (без учета долей участия) составляла 255 тысячи баррелей нефтяного эквивалента в сутки (на том же уровне, что и в предыдущий год).

"В то время как сегмент разведки и добычи у SOCAR является более слабым, а себестоимость добычи выше, чем у сопоставимых российских компаний с рейтингом "BB", это частично компенсируется прибылью в сегментах транспортировки, переработки и сбыта", - говорится в сообщении агентства.

Согласно базовому рейтинговому сценарию агентства ожидается, что собственная нефтедобыча у SOCAR (без учета СП) будет постепенно снижаться в 2014-2016 гг. ввиду истощения существующих зрелых месторождений в Азербайджане, единственном регионе, где ведет добычу компания. "В то же время мы прогнозируем более высокую добычу природного газа по соглашениям о разделе продукции у Азербайджана, в частности по второй стадии месторождения "Шах Дениз", - говорится в сообщении.

В декабре 2013 года партнеры "Шах Дениз-2" одобрили окончательное инвестиционное решение с оценкой расходов в 28 миллиарда долла-

ров, включая расширение Южнокавказского трубопровода. После завершения проекта планируется увеличить добычу газа на 16 миллиардов кубометров и газового конденсата на четыре миллиона тонн ежегодно, начиная с конца 2018 года.

Согласно проекту отчетности по МСФО Госнефтекомпания имела денежные средства в размере 1,252 миллиарда манатов на 31 декабря 2013 года, что было недостаточным для покрытия краткосрочного долга на сумму 1,459 миллиарда манатов на указанную дату. Из общего объема денежных средств и ограниченных в использовании денежных средств на конец 2013 году 474 миллионов манатов находились в принадлежащем государству Международном банке Азербайджана ("BB"/прогноз "Стабильный").

Краткосрочный долг SOCAR на конец 2013 года составлял 29 процентов от валового долга компании, снизившись относительно 40 процентов на конец 2012 года после размещения в 2013 году 10-летних облигаций на сумму один миллиард долларов с доходностью в 4,75 процента.

Выше 80 процентов долга SOCAR на 31 декабря 2013 года было номинировано в долларах США, чтобы обеспечить соответствие доходам с привязкой к доллару, и 60 процентов долга имело фиксированную процентную ставку.

Çartis Azərbaycan Sığorta Şirkəti” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin				
CHARTIS 31 dekabr 2013-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat				
31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT (Azərbaycan manatı ilə)				
	Qeydlər	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il	
AKTİVLƏR				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	12	752,535	1,439,229	
Banklardakı depozitlər	13	5,407,165	5,403,837	
Satılıla bilən investisiya qiymətli kağızları	14	809,032	508,331	
Sığorta debitor borcları	15	110,812	180,383	
Qazanılmamış sığorta haqları üçün ehtiyatlarda təkrarsığortaçıların payı	6,27	187,812	682,491	
Sığorta zərəri üçün ehtiyatda təkrarsığortaçının payı	7,27	1,235,869	685,657	
Təxirə salınmış akvizisiya xərcləri	9	29,633	43,537	
Təxirə salınmış vergi aktivləri	11	17,362	71,144	
Əmlak və əvadanlıq	16	42,929	47,720	
Digər aktivlər	17	56,253	88,985	
CƏMİ AKTİVLƏR		8,649,002	9,151,314	
ÖNDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL				
ÖNDƏLİKLƏR:				
Qazanılmamış sığorta haqları üçün ehtiyat, ümumi	6	229,945	761,954	
Sığorta zərəri üçün ehtiyatlar, ümumi	7	1,378,401	745,157	
Sığorta və təkrarsığorta üzrə kreditör borcları	18,27	352,093	706,376	
Təxirə salınmış komissiya gəliri	8	47,621	176,884	
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi		1,649	56,149	
Digər maliyyə öhdəlikləri	19,27	133,332	5,988	
Digər öhdəliklər	20	21,504	59,491	
CƏMİ ÖNDƏLİKLƏR		2,164,545	2,511,999	
KAPİTAL:				
Səhmdar kapitalı	21	6,786,500	6,786,500	
Yığılmış zərər		(302,043)	(147,185)	
CƏMİ KAPİTAL		6,484,457	6,639,315	
CƏMİ ÖNDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		8,649,002	9,151,314	
31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ MƏCMU MƏNFƏƏT HAQQINDA HESABAT (Azərbaycan manatı ilə)				
	Qeydlər	31 dekabr 2013-cü il tarixinə bitən il	31 dekabr 2012-ci il tarixinə bitən il	
Hesablanmış sığorta haqları, ümumi	5	927,605	1,787,818	
Ötürülmüş sığorta haqları	5,27	(864,344)	(1,643,736)	
XALIS SİĞORTA HAQLARI		63,261	144,082	
Qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatında artım, ümumi	5,6	532,009	(38,353)	
Qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatında təkrarsığortaçıların payında artım	5,6,27	(494,879)	6,240	
QAZANILMAMIŞ SİĞORTA HAQLARI EHTİYATINDA DƏYİŞİKLİK, XALIS		37,130	(32,113)	
QAZANILMIŞ XALIS SİĞORTA HAQLARI		100,391	111,969	
Sığorta ödənişləri, ümumi	5	(412,838)	(129,641)	
Ötürülmüş sığorta ödənişləri	5,27	404,642	125,264	
TƏKRARSİĞORTAÇILARIN PAYI ÇIXILMAQLA YERİNƏ YETİRİLMİŞ SİĞORTA ÖDƏNİŞLƏRİ		(8,196)	(4,377)	
Sığorta zərəri ehtiyatlarında dəyişiklik, ümumi	5,7	(633,244)	(17,554)	
Sığorta zərəri üçün ehtiyatlarında təkrarsığortaçının payında dəyişiklik	5,7,27	550,212	(2,769)	
SİĞORTA ZƏRƏRİ ÜÇÜN EHTİYATLARD A DƏYİŞİKLİK, XALIS		(83,032)	(20,323)	
YARANMIŞ SİĞORTA ÖDƏNİŞLƏRİ, XALIS		(91,228)	(24,700)	
Təkrarsığorta müqavilələri üzrə komissiya gəliri	8,27	295,033	333,168	
Akviziisiya xərcləri	9	(77,112)	(71,043)	
Əməliyyat xərcləri	10,27	(736,293)	(672,205)	
Sığorta debitor borcları üçün ehtiyatın bərpası		-	2,488	
Xarici valyuta müvqeyinin yenidən qiymətləndirilməsi				
Üzrə zərər		(8,524)	(3,107)	
Faiz gəliri		401,285	339,702	
Satılıla bilən investisiyalar üzrə faiz gəlirləri		25,660	16,137	
Digər gəlirlər (xərclər)		2,048	(3,164)	
ƏMƏLİYYAT (ZƏRƏR)/MƏNFƏƏTİ		(88,740)	29,245	
Digər qeyri-əməliyyat gəliri	19,27	-	186,652	
MƏNFƏƏT VERGİSİNDƏN ƏVVƏL (ZƏRƏR)/MƏNFƏƏT		(88,740)	215,897	
Mənfəət vergisi xərci	11	(66,118)	(72,252)	
İL ÜZRƏ (ZƏRƏR)/MƏNFƏƏT		(154,858)	143,645	
Digər məcmu mənfəət		-	-	
İL ÜZRƏ MƏCMU (ZƏRƏR)/MƏNFƏƏT		(154,858)	143,645	
Hazırkı məlumat, "Çartis Azərbaycan" Sığorta Şirkəti ASC-nin auditoru tərəfindən 27 mart 2014-ci il tarixdə təsdiq edilmiş 43 əhəmiyyətli illik hesabatından çıxarsdır. Tam hesabatı əldə etmək istəyənlər şirkətə 598-33-54 nömrəli telefon və ya elektron poçt vasitəsi (chartis.baku@chartisinsurance.com) ilə müraciət edə bilərlər.				

"Deloitte & Touche" MMC, Landmark Nizami küç, 96, Bakı, AZ1010, Azərbaycan
Tel: +994 (12) 5982970 / Faks: +994 (12) 5982975
www.deloitte.az

MÜSTƏQİL AUDİTOR RƏYİ

“Çartis Azərbaycan Sığorta Şirkəti” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarının və rəhbərliyinin nəzərinə:
Biz “Çartis Azərbaycan Sığorta Şirkəti” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (“Şirkət”) 31 dekabr 2013-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə bitən il üzrə Şirkətin mənfəət və ya zərər və məcmu mənfəət, kapitalda dəyişikliklər və pul vasitələrinin hərəkəti haqqında hesabatlarından, habelə mühüm mühasibat uçotu qaydalarının xülasəsi və digər izahlı qeydlərdən ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardırıq.

Maliyyə hesabatları üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlara uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də fərqləndirici yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq mühüm təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin qənaətinə əsasən zəruri sayılan daxili nəzarət sisteminə görə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız auditə əsasən bu maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirməkdən ibarətdir.
Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına müvafiq olaraq həyata keçiririk. Bu standartlar bizdən etik tələblərə riayət etməyimizi, eləcə də maliyyə hesabatlarında mühüm təhriflərin olmadığına kifayət tərzdə əminliyin əldə edilməsi məqsədilə audit planlaşdırmağımızı və həyata keçirməyimizi tələb edir.
Audit zamanı maliyyə hesabatlarındakı məbləğ və açıqlamalara dair audit sübutlarının əldə olunması ilə bağlı prosedurlar yerinə yetirilir. Prosedurlar auditorun qərarı, o cümlədən maliyyə hesabatlarında fərqləndirici yaxud səhv nəticəsində baş verməsindən asılı olmayaraq mühüm təhriflərin olması riskinin qiymətləndirilməsindən asılı olaraq seçilir. Belə riskin qiymətləndirilməsini həyata keçirərək auditor şəraitə uyğun olaraq audit prosedurlarının planlaşdırılması məqsədilə şirkətin daxili nəzarət sistemini, həmin sistemin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması və təqdim edilməsi ilə bağlı tədbiqini müvafiq hesab edir. Auditə, həmçinin rəhbərlik tərəfindən təbii edilən mühasibat uçotu qaydalarının müvafiqliyinin və irəli sürülmüş uçot təxminlərinin əsaslı olduğunun qiymətləndirilməsi, habelə maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının qiymətləndirilməsi daxildir.
Hesab edirik ki, bu maliyyə hesabatlarının düzgün təqdimatı ilə əlaqədar audit rəyimizi bildirməyə əsas verən yetərli və uyğun audit sübutu əldə etmişik.

Rəy

Fikrimizcə, bu maliyyə hesabatları “Çartis Azərbaycan Sığorta Şirkəti” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin 31 dekabr 2013-cü il tarixinə olan maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə bitən il üzrə maliyyə nəticələri və pul vəsaitlərinin hərəkəti Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına müvafiq olaraq bütün əhəmiyyətli hallarda düzgün əks etdirir.

İzahedici paraqraf

Əlavə edilən maliyyə hesabatları Şirkətin öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirəcəyi ehtimalı əsasında hazırlanmışdır. Maliyyə hesabatlarının 2 sayılı qeydində müzakirə olunduğu kimi Şirkətin son nəzarətçi tərəfi Şirkətin Azərbaycanlı əməliyyatlarını dayandırmaq və şirkəti ləğv etmək qərarına gəlmişdir.

Bu məsələ ilə bağlı ana müəssisənin və rəhbərliyin planları həmçinin maliyyə hesabatlarının 2 sayılı qeydində müzakirə olunur. Maliyyə hesabatlarına bu qeyri-müəyyənlikdən yarana biləcək hər hansı düzəlişlər daxil edilməmişdir.

Digər məsələ

“Çartis Azərbaycan Sığorta Şirkəti” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin 31 dekabr 2012-ci il tarixinə bitən il üzrə maliyyə hesabatları başqa auditor tərəfindən yoxlanılmış və 24 aprel 2013-cü il tarixində həmin maliyyə hesabatları üzrə şərtsiz müsbət rəy verilmişdir.

27 mart 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Туркменистан и Евробанк обсудили перспективы сотрудничества

Правительство Туркменистана и Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР) в среду обсудили перспективы сотрудничества, говорится в сообщении правительства страны.

Согласно информации, директор ЕБРР по Туркменистану Хайнц Кауфманн в среду был принят во внешнеполитическом ведомстве Туркменистана.

"В ходе встречи был проведен обзор деятельности ЕБРР в Туркменистане в 2014 году, обсуждены перспективы сотрудничества между правительством Туркменистана и ЕБРР, в частности, вопросы стратегии и роли ЕБРР в продвижении рыночных реформ в Туркменистане", - сказано в информации.

Перспективными направлениями партнерства ранее назывались такие сферы, как энергетика, транспорт и коммуникации, сельское хозяйство, малый и средний бизнес, строительство и производство строительных

материалов, сфера страхования, образование и наука.

В Туркменистане от ЕБРР работает кредитная линия, цель которого - поддержка в стране частного предпринимательства.

Согласно ранее обнародованным прогнозам ЕБРР, экономический рост Туркменистана достигнет 10,0 процентов в 2014 году. Как говорилось в отчете ЕБРР, стабильные темпы роста объясняются реализацией в Туркменистане крупных государственных строительных проектов и росту экспорта газа в Китай.

Туркменистан играет роль одного из ключевых игроков на энергетическом рынке в Каспийском регионе, продолжительное время сырье экспортируется в Россию и Иран. В 2009 году был открыт маршрут в Китай, который на сегодня является стратегическим покупателем и стремится к доведению ежегодного импорта туркменского газа до 65 миллиардов кубометров.

Стартует турнир по мини-футболу, посвященный памяти Общенационального Лидера Гейдара Алиева

19-го апреля при поддержке «АтаБанка» стартует турнир по мини-футболу среди сотрудников Группы Компаний «АтаХолдинг» и Группы Компаний «Синержи», посвященный памяти Общенационального Лидера Гейдара Алиева. В турнире будут принимать участие команды, представляющие Группу Компаний «АтаХолдинг» и Группу Компаний «Синержи».

Согласно регламенту турнира 16 команд померятся силами в 4-х группах. Команды, занявшие первые 2 места в каждой группе, выйдут в следующий раунд.

Жеребьевка турнира, которую будет обслуживать судейская бригада из АФФА, состоялась. Вчера в центральном офисе «АтаБанка», при участии представителей

С 2013 года экономическое сотрудничество с Грузией расширилось

Первый заместитель министра иностранных дел РФ Григорий Карасин заявляет, что с 2013 года экономическое сотрудничество России с Грузией расширилось.

Как заявил россий-

ский дипломат после встречи со специальным представителем премьер-министра Грузии по российско-грузинским отношениям Зурабом Абашидзе в Праге, товарооборот между двумя странами

возрос на 50 процентов. "Вдвое увеличился экспорт грузинских товаров на российский рынок, было выдано 22 тысячи виз, гораздо больше, чем в предыдущие годы", - сказал Григорий Карасин.

AUDİTOR XİDMƏTİNİN İNKİŞAF KONSEPSİYASI HAZIRLANMIŞDIR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2012-ci il 5 sentyabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın 13.2-ci bəndinə müvafiq olaraq, Auditorlar Palatası tərəfindən beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla işlənilib hazırlanmış “Azərbaycan Respublikasında auditor xidmətinin inkişaf konsepsiyasının (2012-2020-ci illər)” aprelin 11-də təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Konsepsiya audit sahəsində qabaqcıl xarici təcrübə və beynəlxalq maliyyə qurumlarının tövsiyələri nəzərə alınmaqla hazırlanmışdır.

Konsepsiyasının əsas məqsədi Azərbaycanda auditor xidmətinin gələcək inkişaf istiqamətlərinin müəyyən olunması, beynəlxalq audit standartlarının tətbiqinin genişləndirilməsi, auditor xidməti bazarının inkişaf etdirilməsi, auditor peşəsinin cəmiyyətdə əhəmiyyətli rolunun tanınması, iqtisadi-maliyyə münasibətlərində şəffaflığın təmin olunmasında auditdən daha geniş istifadə edilməsi və korrupsiyaya qarşı mübarizədə auditorların məsuliyyə-

rılarkən, qabaqcıl dünya təcrübəsi nəzərə alınmaqla şəffaflığın təmin edilməsi, iqtisadi inkişaf üçün maneələr törədən, qanunun aliliyini və sosial ədalət prinsiplərini pozan korrupsiyaya qarşı mübarizənin mühüm vəzifələr kimi ön plana çıxmasını qeyd etmişdir. Azərbaycan Prezidentinin son dövrlərdə imzaladığı fərman və sərəncamlarda maliyyə vəsaitlərindən səmərəli istifadə edilməsi, təkmil nəzarət mexanizminin tətbiqi və bütövlükdə maliyyə intizamının möhkəmləndirilməsi ölkədə sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsinin mühüm bir istiqaməti kimi təsbit olunmuşdur.

səğlam əsaslar üzərində formalaşmasına, iqtisadi-maliyyə fəaliyyətinə şəffaflığın tam təmin edilməsinə şərait yaradan ciddi amillə çevriləcəkdir.

Sonra V.Novruzov təqdimat məruzəsi ilə çıxış edərək, “Azərbaycan Respublikasında auditor xidmətinin inkişaf konsepsiyası”nın əsas müddəalarını tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırmışdır.

Təqdimat başa çatdıqdan sonra konsepsiya ilə əlaqədar çıxışlara başlanıldı və çıxış üçün ilk sözü Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirinin müşaviri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü

lamaqla bərabər, konsepsiyada aşağıdakı tövsiyələrin nəzərə alınmasını tədbir iştirakçılarının nəzərinə çatdırmışdır:

- *Respublikada göstərilmiş auditor xidmətinin çeşidinin artırılması (könüllü audit və digər xidmətlər);*
- *Yerli auditor təşkilatlarının göstərdiyi xidmətin artırılması;*
- *Əmlakın qiymətləndirilməsi növünün lisenziyalı audit fəaliyyətinə salınması;*
- *Auditorların peşəkarlığının artırılması;*
- *Kadr hazırlığı istiqamətində işlərin gücləndirilməsi;*
- *Xüsusu proqram əsasında magistr hazırlığı səviyyəsində auditor kadrlarının fərdi qaydada hazırlanması.*

Daha sonra sahibkarlar adından Azərbaycan Prezidenti yanında Sahibkarlar Şurasının sədr müavini, «Xəzər» SC-nin sədri **Qüdrət KƏRİMOV** çıxış edərək qeyd etdi ki, həqiqətən bu gün ölkəmizdə audit sistemi çox uğurla inkişaf edir, öz işində maliyyə şəffaflığının təmin olunmasını istəyən sahibkarlar mütləq olaraq auditdən istifadə edirlər. Biz çalışacağıq ki, respublikada auditdən keçməyən təsərrüfat subyektləri də könüllü olaraq bu xidmət növündən bəhrələnsinlər və buna görə də sahibkarlarla auditorlar arasında münasibətlər nəzarət-yoxlama prinsipi ilə yox, auditin nəticəsinə görə müəssisənin bu günkü durumu və gələcək perspektivi üçün verdiyi tövsiyələrdən asılı olmalıdır. Sonra Q.Kərimov Audi-

Azərbaycan Auditorlar Palatasına, onun sədri professor Vahid Novruzova təşəkkürlərini bildirirəm. Birinci olaraq bu sualı qarşıya qoyuram. Bildiyiniz kimi, auditor xidmətinin inkişaf konsepsiyası var idi. Bəs, yeni konsepsiyanın işlənməsini zəruri edən səbəblər nədir? 1. Azərbaycanın sürətli iqtisadi-ictimai inkişafı. 2. Azərbaycanın beynəlxalq aləmlə təmasının artması. 3. Azərbaycan daxilində iqtisadi ədədlərin sayının və onlar arasında dövryyənin artması. 4. Dünyanın dəyişməsi, dünyada olan hakimin iqtisadi fikirlərin dəyişməsi. Bu fikirlər nəzəridir. Bunlar real həyat-

növləri: sənaye audit, ekoloji audit və s. var idisə, indi onlara ödəmə sisteminin audit, İKT sahəsində audit əlavə olunur. Amma geniş mənada onu deyilə bilərəm ki, nə qədər iqtisadi fəaliyyət növü varsa, nə qədər insan fəaliyyəti növü varsa, o qədər də audit növü var.

20 il bundan əvvəl ÜDM istehsalında qeyri-dövlət bölməsinin payı 20% idisə, indi bu rəqəm 80%-i üstələyir. Maliyyə nəzarət sisteminə isə özəl maliyyə nəzarətinin payı çox deyil. Azərbaycan iqtisadçılar İttifaqı Azərbaycan Auditor Palatası ilə silsilə xarakterli tədbirlər həyata keçirir və onların birində də İstan-

la bağlı isə bu cür səslənə bilər. 1. Azərbaycan borc alan ölkədən borc verən ölkəyə çevrilib. 2. Azərbaycan xaricdən sərmayə qəbul edən ölkədən xaricə sərmayə yerləşdirən

torlar Palatası tərəfindən hazırlanmış konsepsiyanın günün tələblərinə cavab verdiyini, auditorlarla sahibkarlar arasında münasibətlərin daha da yaxınlaşmasına inam yaradacağına tədbir iştirakçılarının nəzərinə çatdırmış və belə bir sənədin ərəşəyə gəlməsinə görə yaradıcı işçi qrupuna uğurlar arzulamışdır.

Növbəti dəfə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının auditoru **Cəfər HƏSƏNOV** yoldaşların hər birinin fikrinə dəstək olaraq bildirdi ki, Azərbaycanda auditor xidmətinin inkişafı üçün hazırlanmış konsepsiyanın əhəmiyyətindən danışıq. O, konsepsiyanın hazırlanmasına görə Auditorlar Palatasının yaradıcı işçi qrupuna uğurlar arzulamaqla bərabər, konsepsiyada aşağıdakı tövsiyələrin nəzərə alınmasını tədbir iştirakçılarının nəzərinə çatdırmışdır:

- Auditorlar Palatasında müqavilə əsasında auditor kadrlarının hazırlanması;
- Bütcdə təşkilatlarında podratçı təşkilatların lisenziyalı auditor fəaliyyətinə cəlb edilməsi.

Sonra Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqının sədr müavini, ADİU-nun dosenti **Elşad Səmədzadə** çıxış edərək dedi:

Hörmətli tədbir iştirakçıları, mən də bu konsepsiyanın redaksiya şurası və işçi qrupunun üzvü kimi hamını bu mötəbər təməllərlə münasibətlə təbrik edirəm. Öncə məni konsepsiyanın hazırlanması ilə bağlı işlərə cəlb ediyinə görə

la bağlı isə bu cür səslənə bilər. 1. Azərbaycan borc alan ölkədən borc verən ölkəyə çevrilib. 2. Azərbaycan xaricdən sərmayə qəbul edən ölkədən xaricə sərmayə yerləşdirən

bul Mali Müşavirləri Odası böyük bir heyətlə iştirak etdi. Siz bilirsiniz, Türkiyədə auditorlara, maliyyə müşavirlərinə çox böyük güvən var. Azərbaycanda da özəl maliyyə nəzarətinə güvənin artması həm Vergilər Nazirliyi, həm də Hesablama Palatasının üzünə düşən yükü azaldacaqdır.

Konsepsiya məzmunlu və çoxşəxəlidir və audit sistemini Azərbaycanın dayanıqlı iqtisadi inkişafının mühüm sütunlarından biri edəcəkdir.

Təqdimat mərasimində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin, Azərbaycan Respublikasının Vergilər, İqtisadiyyat və Sənaye, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi nazirliklərinin, Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsinin, Dövlət Neft Fondunun, Qiymətli Kağızlar Üzrə Dövlət Komitəsinin, Mərkəzi Bankın, Mərkəzi Bank yanında Maliyyə Monitorinqi Xidmətinin, Hesablama Palatasının, Azərbaycan Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatının Milli Konfederasiyasının, Prezident yanında Sahibkarlar Şurasının, Dövlət İqtisad Universitetinin, Bakı Biznes Universitetinin və Professional Maliyyə Menecerləri Assosiasiyasının nümayəndələri iştirak etmişlər.

Daha sonra çıxışlar ətrafında geniş müzakirələr aparıldı və tədbir iştirakçıları Azərbaycan auditor xidmətinin beynəlxalq meyarlara uyğun təşkil və tənzimlənməsində, ölkəmizdə maliyyə şəffaflığının təmin olunmasında və korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində Auditor xidmətinin inkişaf konsepsiyasının mühüm rol oynaya biləcəyini qeyd etdilər.

Sonda Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının sədri, iqtisad elmləri doktoru, professor Vahid **NOVRUZOV** yekun sözlə çıxış edərək, “Azərbaycan Respublikasında auditor xidmətinin inkişaf konsepsiyasının (2012-2020-ci illər)” təqdimat mərasiminin əhəmiyyətini bir daha vurğulayaraq, dəvəti qəbul edib çıxış və iştirak edən bütün qonaqlara minnətdarlığını bildirdi.

Səbuhi GÜLMƏMMƏDOV,
Azərbaycan Respublikası
Auditorlar Palatasının Kadr
hazırlığı və beynəlxalq əlaqələr
idarəsinin rəisi

Nəcəf TALİBOV,
Azərbaycan Respublikası
Auditorlar Palatası sədrinin elmi-
metodik məsələlər üzrə müşaviri

ətinin artırılmasının təmin edilməsi, auditor xidməti istifadəçilərinin maraqlarının müdafiə olunması və bu sahədə tənzimləyici fəaliyyətin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir.

Təqdimat mərasimini giriş sözü ilə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət komitəsinin sədri, Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü, Beynəlxalq İqtisadçılar İttifaqının vitse-prezidenti, Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqının sədri **Ziyad SƏMƏDZADƏ** və Azərbaycan Respublikasının İqtisadi siyasət məsələləri üzrə dövlət müşaviri xidmətinin İqtisadi siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri **Məli RƏHİMOV** açmışlar.

Z.Səmədzadə bildirmişdir ki, müstəqilliyimizi qazandıqdan sonra biz iqtisad elminin real həyatla əlaqəsinin möhkəmləndirilməsinə nail olmuşuq. O, qeyd etmişdir ki, Azərbaycanda 10 il bundan qabaqki auditlə indiki audit arasında çox böyük fərqin olduğunu və bu sahə ilə bağlı mötəbər qurumların nümayəndələrinin, iqtisadi alimlərin iştirakı ilə tədbirin keçirilməsi çox çətinlik törədirdi. İndi isə auditlə bağlı ölkəmizdə bir çox qanunvericilik aktları, normativ sənədlər, beynəlxalq standartların tətbiqi və digər sənədlər mövcud olsa da, nədənsə təsərrüfat subyektlərinin auditə marağı çox aşağıdır. Ona görə də biz hər birimiz həyəcan signalı çalmalıyıq və çalışmalıyıq ki, ölkəmizdə maliyyə şəffaflığının təmin olunması üçün sahibkarların auditə marağı artırılsın. Sonra belə bir mötəbər tədbirin keçirilməsinin əhəmiyyətini bütövlükdə Azərbaycan cəmiyyətinin inkişafı ilə əlaqədar olaraq dövlət başçısının müəyyən etdiyi vəzifələrə tam uyğun olduğunu qeyd etmiş, ölkəmizin dinamik inkişafından danışmışdır.

M.Rəhimov isə vurğulamışdır ki, Azərbaycanda audit xidmətinin tarixi müstəqilliyimizlə həmyaşıddır. O, bu sahənin qanunvericilik bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində görülən mühüm işlərdən, eləcə də konsepsiyanın əhəmiyyətindən danışmışdır.

Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının sədri, iqtisad elmləri doktoru, professor **Vahid NOVRUZOV** çıxış edərək, ilk olaraq qonaqları və tədbir iştirakçılarını palatanın rəhbərliyi adından salamladı və tədbirin əhəmiyyətindən danışdı.

V.Novruzov müstəqilliyimizi əbədləşdirən ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısında tarixi xidmətlərindən, onun siyasi, iqtisadi və mədəni quruculuq sahəsindəki yorulmaz fəaliyyətindən danışdı. Bildirdi ki, dahi rəhbər Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulan sosial-iqtisadi siyasət bu gün ölkə başçısı cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. O, ölkə başçısının rəhbərliyi altında ölkəmizdə həyata keçirilən iqtisadi inkişaf və tərəqqi konsepsiyası reallaşdı-

Şəffaflığın inkişafına Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı son dövrlərdə qəbul edilmiş dörd mühüm sənəddə də öz əksini tapıb. Həmin sənədlərə "Açıq Hökumətin təşviqinə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nın və "Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 5 sentyabr tarixli sərəncamı, "İdarələrarası elektron sənəd dövriyyəsi sistemi haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə 2012-ci il 4 sentyabr tarixli fərmanı, "Kommersiya təşkilatlarının illik maliyyə hesabatlarının və birləşdirilmiş (konsolidə edilmiş) maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi, hesabat dövrləri və dərc edilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 27 may tarixli 97 nömrəli qərarında dəyişikliklər edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2012-ci il 6 sentyabr tarixli 191 nömrəli qərarı daxildir.

Bütün bunlar ona dəlalət edir ki, maliyyə şəffaflığının təmin edilməsi, maliyyə nəzarətinin müasir dövrün tələblərinə uyğun olması istiqamətində yüksək hüquqi bazaya malik ölkələr arasında Azərbaycanın layiqli

yer tutmasına baxmayaraq, möhtəram prezident bu sahədə işlərin qabaqcıl beynəlxalq təcrübəyə uyğun qurulmasına xüsusi önəm verir.

Həyata keçirilən bütün tədbirlər maliyyə nəzarətinin idarəetmənin mühüm bir istiqaməti kimi aktuallığını arturmaqla bərabər, optimal idarəetmə məsələlərinin işlənilib hazırlanması və qəbul edilməsi sahəsində onun rolunun yüksəldilməsi zərurətindən irəli gəlir.

Şübhə yoxdur ki, ulu öndər Heydər Əliyevin iqtisadi siyasətində mühüm yer tutan, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı fərman və sərəncamlarda, söylədiyi proqram xarakterli nitqlərdə həlli vacib mühüm vəzifə kimi qarşıya qoyulan maliyyə nəzarəti və şəffaflıq problemləri ilə bağlı məsələlərin tam həcmə yerinə yetirilməsi ölkəmizdə sosial-iqtisadi münasibətlərin daha

Akif MUSAİYEV deyərək bildirdi ki, Azərbaycan Respublikası müstəqillik əldə etdikdən sonrakı dövrdə iqtisadi, siyasi, sosial və digər bütün sahələrdə bir çox nailiyyətlər qazanmış və bu nailiyyətlər bütün ömrünü doğma xalqının mənəvi dirçəlişinə, onun iqtisadiyyatının və mədəniyyətinin tərəqqisinə həsr etmiş ümummilli lider Heydər Əliyev şəxsiyyət sayəsində olmuşdur.

Məhz müstəqillik əldə edildikdən sonra Azərbaycan iqtisadiyyatı qarşısında duran ən mühüm problem onun bazar iqtisadiyyatı qanunları əsasında inkişafını təmin etməkdən ibarət olmuş və kütləvi nəzarətə əsaslanan inzibati amirlik prinsipi, iqtisadi qanunların pozulması keçmiş Sovet iqtisadiyyatını iflas vəziyyətinə gətirmişdir. Belə bir şəraitdə ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin bazar iqtisadiyyatının əsas özəyi olan sahibkarlığın inkişafını ön plana çəkməsini, beləliklə də artıq iqtisadiyyatın idarə olunmasının inzibati amirlik prinsiplərindən partnyorluq münasibətlərinə keçid zərurəti yaratdığını öz çıxışında qeyd etdi.

O, Azərbaycanda auditor xidmətinin gələcək inkişaf istiqamətlərinin müəyyən olunması, auditor xidməti bazarının inkişaf etdirilməsi, auditor peşəsinin cəmiyyətdə əhəmiyyətli rolunun tanınması istiqamətində

Auditorlar Palatasının yaradıcı işçi qrupu tərəfindən hazırlanmış belə bir konsepsiyanın çox böyük əhəmiyyəti olduğunu qeyd etmiş və xüsusilə “Azərbaycan Respublikasında auditor xidmətinin inkişaf konsepsiyası”nda 2014-2020-ci illərdə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuş XIII bölmə üzrə 150 bənddən ibarət maddələrin icrasından danışdı.

Sonra çıxış edən Bakı Biznes Universitetinin rektoru **İbad ABBA-SOV** bildirdi ki, həqiqətən Auditorlar Palatasının yaradıcı işçi qrupu tərəfindən kifayət qədər zəhmət çəkilərək belə bir konsepsiyanın hazırlanib ərəşəyə gətirilməsi Azərbaycan auditin gələcək perspektiv imkanlarına geniş şərait yaradaçaqdır. O, konsepsiyanın hazırlanmasına görə Auditorlar Palatasının yaradıcı işçi qrupuna uğurlar arzu-

- Tələbəlik illərim müharibə dövrünə düşdü. O zaman həkimlərə böyük ehtiyac vardı. Dərslərimiz xəstəxanalarda keçirilirdi... Gün ərzində dəfələrlə bir binadan o birisinə qaçırdıq, yollarda saatlarla vaxt itirirdik. Amma öyrənmək, seçdiyimiz peşəyə dərinlən yiyələnmək istəyimiz azalmırdı. Bəyimxanın ana tələbəlik illərini belə xatırlayır. O, Bakının zəngin mədəni irsi, görkəmli elm və incəsənət xadimləri ilə tanınan qədim bir kəndində - Buzovnada dünyaya göz açıb. Ailədə bir qardaş, üç bacı olublar. Orta məktəbi doğma kənddə bitirib. Müəllim işləyən qardaşının tövsiyəsi ilə həkimlik peşəsinə seçib. - Orta məktəbə tez getdiyimdən sənədlərimin Tibb Universitetinə qəbul edilməsi üçün yaşımı bir il böyük göstərmək lazım gəldi. Bu məsələni də qardaşım özü həll elədi və imtahanlara üç gün qalmış sənədlərimi universitetə verdik. 1944-cü ildə təhsilimi başa çatdırdım və təyinatla o vaxt "Qızılburun stansiyası" adlanan indiki Siyəzənə göndərilirdim. O təyinat gənc həkimin təkcə peşə fəaliyyətinin deyil, həm də şəxsi həyatının gələcəyini müəyyənləşdirdi. Bəyimxanın Həşimova burada Malyariya həkiminə dispanserin baş həkimi təyin olundu. Həmin vaxt Siyəzəndə ondan başqa cəmi

Uzunömürlü həkim

...Xırda ala gözlərində işıldayan zərif təbəssüm sönməz həyat eşqinin bariz ifadəsi, mənəvi sağlamlığın təzahürüdür. Ömrünün 90-cı baharını yola salan Bəyimxanın Sadıx qızı Həşimova haqqında ilk təəssüratım belə oldu... Taleyini çox gənc yaşından insan sağlamlığının keşiyində dayanmaq kimi gərəkli və müqəddəs həkimlik peşəsinə bağlamış bu xanım-xatın qadın yaşının bu çağında da öz gümrahlığı ilə yan-yörəsinə sanki nur, işıq saçır. Qocalıq qəddini əysə də, təfəkkürü aydın, yaddaş qüsursuzdur. Söhbətarası "eh, dərinə getsəm, hər şeyi xatırlayaram" desə də, çox danışmağı xoşlamır. Suallarına dəqiq və konkret cavablar verir...

gündüz çalışdı. Düz 10 il bu vəzifədə işlədi və malyariyanın ləğvindən sonra rayon poliklinikasında terapevt kimi həkimlik fəaliyyətini təqayüdə çıxanadək davam

xidmət edirlər.

1988-ci ildə sevimli həyat yoldaşının vəfatından sonra Bəyimxanın ana yenidən doğma Bakıya, burada yaşayib işləyən oğlanlarının

etdirdi. Ömrünün 50 ilini siyəzənlilərin sağlamlığının bərpasına, müxtəlif xəstəliklərdən əziyyət çəkən insanların həyata qaytarılmasına sərf etdi.

Çox qısa vaxtda Siyəzən onun üçün doğmalaşdı. Burada yerli gənc mütəxəssis, iqtisadçı, sonralar uzun illər rayon mərkəzi bankına rəhbərlik etmiş Mahmud Hacıadə ilə ailə həyatı qurdu, beş övlad böyüdü, tərbiyə etdi, hamısının ali təhsil almasına nail oldu. Bu ziyalı ailənin övladların-

yanına qayıtdı. Nəvə-nəticələrin əhatəsində ömür sürməyə davam eladı.

Uzun ömür yaşamaq hər kəsə qismət olmur. Bəyimxanın ana bunu tanrının bir lütfü, eləcə də irsi hadisə hesab etsə də, sağlam həyat tərzinin uzunömürlülük üçün başlıca şərt olduğunu deyir.

- Mənim atam 101 yaşında rəhmətə gedib. Bibim oğlunun hazırda 92 yaşı var. Ümumiyyətlə, buzovnalılar uzunömürlü olurlar. Amma təbabət də

laktika işi ilə məşğul olan təcürbəli həkim kimi Bəyimxanın ana xəstəliklərlə mübarizədə təkcə ənənəvi tibbi üsul və vasitələrin deyil, həm də xalq təbabətindən, şəfaverici təbii nemətlərdən istifadəni də məqbul sayır.

- Torpağımız çoxsaylı dərman bitkiləri, müxtəlif növ meyvə-tərəvəz yetirir. Onlardan xəstəliklərin müalicəsində necə istifadə edilməsi yüz illərlə nəsilədən-nəsilə ötürülüb. Bunlar bəzən kimyəvi dərmanlardan da təsirli olur, adamları öz sağlamlığına qovuşdurur.

Baharın yurdumuza qədəm qoyduğu bir vaxtda - martın 25-də, məhz anadan olduğu gündə əzizləri, doğmaları Bəyimxanın ananın 90 illik yubileyini könüləcan bir məclisdə qeyd ediblər.

Hazırda 12 nəvəsi, 18 nəticəsi olan uzunömürlü həkimin, ipək xasiyyətli ağırboğayın şəninə bir-birindən xoş sözlər deyilib.

Həmkəndlisi və qohumu, böyük ziyalı və alim, millət vəkili, akademik Ziyad Səmədzadə Bəyimxanın ananın həyat yolunun hər bir azərbaycanlı gənc xanım üçün örnək olduğunu vurğulayaraq, belə insanları cəmiyyətimiz üçün dəyərli bir sərvət adlandırıb, yubilyara bundan sonra da gümrah qalması, nəvə-nəticələrinin toyunu görməyi arzulayıb.

Z.Səmədzadə xəyalən uzaq keçmişə qayıdub unudulmaz illəri xatırlayıb: "1951-ci ildə Bəyimxanın cehizini "Bir cənub şəhərində" filmindəki kimi, üstüa-çıq yük maşınında Siyəzənə apararlar arasında mən də var idim. O vaxtdan mənə siyəzənlilər haqqında xoş təəssürat yaranmışdı.

Sonralar Ali Sovetin rəhbərliyində işləyərkən bir qrup siyəzənlilər mənim qəbuluma gələrək inzibati ərazi kimi Dəvəçi rayonundan ayrılmaq istəklərini bildirdilər. Mən onları dinlədikdən və mütəxəssislərə məsləhətləşdikdən sonra bunun mümkün ola biləcəyini dedim. Onlardan biri sevincək ayağa durub mənə yaxınlaşdı, "kişi kimi söz verirsən?" deyib əlini uzatdı. Mən bu ərkyana davranışa cavab olaraq: "söz verirəm, kişi kimi!", - dedim və qısa vaxtda bu məsələnin müsbət həllinə nail oldum.

Bu gün sevinirəm ki, Siyəzənə rayon statusu verilməsində mənim də imzam olub". Ziyad müəllim Bəyimxanın ananın həyat yoldaşı, 37 il Siyəzəndə bank rəhbəri işləmiş Mahmud Hacıadə haqqında da xatirələrini söyləyib: "Çox təcrübəli mütə-

Müqəddəs Ana

Şeiri bu dünyaya Arzu, Fuad, Azər, İradə, Elşən kimi dəyərli övladlar bəxş edən, 12 nəvə, 17 nəticəsi olan müqəddəs ana, tanınmış həkim Bəyimxanın Sadıx qızı Həşimovanın 90 illik yubileyinə həsr edirik.

Gəlib Novruz bayramı, Yeni fəsil, yeni il. Bəyimxanın Həşimova, Yaşamısz doxsan il.

Həyatınız müqəddəs, Bunu bilir hər bir kəs. Dilimizdə uca səs, Ad gününüz mübarək! Bəyimxanın anamız, Övladların söyləyir. Bizim sevinc payımız, Xoş gününüz mübarək!

Nəvələrin gül, çiçək, Nəticələr bir ləçək. Bu gün onlar deyəcək, Şad gününüz mübarək.

Əlli il həkim kimi, Dərdə çarə tapdınız. İncitmədz heç kimi, Qüdrətiniz mübarək!

Mən Müşfiq Cabiroğlu, Bu şeiri yazdım qəlbədən. Mən də sizə bir oğul, Sərvətiniz mübarək!

Bu gün doxsan yaşınız, Qeyrətdir əmalınız. Maşallah sağlamsınız, Yubileyimiz mübarək!

Böyük hörmət və ehtiramla: Müşfiq CABİROĞLU Azərbaycan Yazıçılar və Jurnalistlər birliklərinin üzvü

xəssis, gözəl insan idi. Mən Mərkəzi Komitədə işləyəndə onun çalışdığı sahəni də kurasıya edirdim. Vaxtaşırı zəngləşərdik, görüşüb hal-əhval tutardıq. Allah ona qəni-qəni rəhmət eləsin".

Bəyimxanın ananı təbrik edənlər sırasında Məzahir Səmədzadə onun mənalı ömrünü rəqəmlərə düzdü, illəri günlərə, günləri saatlara böldü, Fikrət Səmədzadə isə Bəxtiyar Vahabzadənin "Həyat, sən nə şirinsən!" şeirini oxudu. Elşad Səmədzadə Bəyimxanın ananı təbrik edib, həyat simvolu, murada çatmaq rəmzi olan at hədiyyə etdi.

Məclisdə xalq şairi Cabir Novruzun yadigarı Müşfiq Cabiroğlu və onun həyat yoldaşı Gültəkin xanım yubilyarın gənclik rəfiqəsinin qızı, əməkdar artist Elza Seyidcahan da təbrik sözü söyləyib, Bəyimxanın anaya öz söz və mahnı töhfələrini təqdim etdilər.

Hər kəsə xoş ovqat oya- dan məclisdə yubilyara ünvanlanan arzulara biz də qoşuluruq: uzun ömrün daim xoş günlərə, sevincli anlara vəsilə olsun, Bəyimxanın anal!

Elşən ƏLİYEV

Aforizmlər

- Düzgünlük sonsuzluğun günəşidir. Necə olsa doğulur. (*Wendell Phillips*)
- Ən insani davranış bir insanın utanılacaq vəziyyətə düşməsinin qarşısını almaqdır. (*NIETZSCHE*)
- Yaxşı dostu olanın aynaya ehtiyacı yoxdur. (Mövlana)
- Yuxuları reallaşdırmanın ən yaxşı yolu oyanmaqdır. (*S.M.Power*)
- İnsanlar səhvlərini xoşbəxtkən deyil, ancaq bədbəxtkən anırlar. (*Oscar Wilde*)
- Sözün ən gözəli söyləyənin doğru olaraq söylədiyi, dinləyənin də faydalı olduğu sözdür. (*Leonardo da Vinçi*)
- İnsan güldüyü qədər insandır... (*Konfutsi*)
- Kölgəsiz xoşbəxtlik olmaz, bax, günəşdə belə ləkə var. (*Fateh Sultan Mehmet*)
- Əlində çəkcik olan adam hər şeyi mısır olaraq görür. (*Ceyms.B.Conant*)
- Kiçik xərcəmələri gözdən qaçırmayın. Bəzən kiçik bir dəlik böyük bir gəmini batırar. (*Honore de Balzac*)
- Müvəffəqiyyətin dörd şərti var: bilmək, istəmək, cəsarət etmək və susmaq. (*Əflatun (Platon)*)
- Nəhənglər kimi əsərlər buraxmaq üçün qarşıqalar kimi işləmək lazımdır. (*Amie Suche*)
- Bugünkü qanunlar böyük ağcaqanadların dişib keçdiyi, kiçiklərin də ilişib qaldığı bir hörümçək toru kimidir. (*Konfutsi*)
- Optimist bir insan ayaq-

- qabıları oğurlandıqda "ayaqlarım var" deyər bilən insandır. (*Goethe*)
- Zaman səssiz bir mişardır. (*İmmanuel Kant*)
 - Hər zaman axtarıbda ol, bir gün qızıl axtararkən mis taparsan, sabah mis axtararkən qızıl taparsan... (*Dekart*)
 - Tarix millətin tarlarıdır. Hər millət keçmişdə bu tarlaya nə əkmisə, gələcəkdə onu biçər. (*Mari Fransua Arue Volter*)
 - Bir iş görmək üçün niyə sabahı gözləyirsən? Bu gün də dünyanın sabahı deyildirmi? (*Ö.X*)
 - Gedəcəyiniz yeri bilmirsinizsə, çatdığınız yerin önəmi yoxdur. (*V.Hüqo*)
 - Oxuya bilərsinizsə, hər insan bir kitabdır. (*E.Channing*)
 - Hər hansı bir insan vaxtını necə keçirəcəyini, üstün bir insan isə vaxtına necə qənaət edəcəyini düşünür. (*Schopenhagen*)
 - İnsanların ümidini qırma, bəlkə də sahib olduqları tək şey odur. (*Konfutsi*)
 - Hər şey bir gözəlliyə sahibdir, lakin bunu hər kəs görmür. (*Konfutsi*)
 - Düşünmədən öyrənmək vaxt itirmək deməkdir. (*Konfutsi*)
 - Sözlərin gücünü anlamadan insanların gücünü anlama bilməzsiniz. (*Konfutsi*)

Fikrət Rövşən oğlu SƏMƏDZADƏ

I rübdə 120,9 kq gümüş hasil edilib

2014-cü ilin I rübündə Azərbaycanda qızıl hasilatı 351,8 kq təşkil edib ki, bu da ötən ilin analoji dövrünün göstəricisindən 31,9% çoxdur. Bu barədə Dövlət Statistika Komitəsindən məlumat verilib.

Cari ilin I rübündə Azərbaycanda 120,9 kq gümüş hasil edilib (azalma 41,5%). Hasil olunan qızıl və gümüş emalə göndərilib.

Xəbər verildiyi kimi, 2013-cü ildə Azərbaycanda 1619,2 kq

qızıl (artım 3,6%), 630 kq gümüş (artım 0,7%) hasil olunub.

Hazırda Azərbaycanda qızıl və gümüş 1997-ci il avqust ayının 21-də imzalanmış Production Sharing Agreement tipli müqavilə çərçivəsində "Gədəbəy" yatağından hasil olunur. Müqavilə 6 yatağın - Naxçıvanda 1, Gədəbəydə 2, hazırda erməni işğalı altında olan Kəlbəcər və Zəngilanda 3 yatağın işlənməsini nəzərdə tutur. Müqavilədə Azərbaycan payı 51%, "Anglo Asian Mining PLC" şirkətinin payı 49% təşkil edir. "Gədəbəy" yatağından ilk qızıl hasilatına 2009-cu ildə, gümüş hasilatına 2010-cu ildə başlanıb.

Müqaviləyə görə, bu 6 yataqdan 400 ton qızıl, 2,5 min ton gümüş və 1,5 min ton mis hasilatı planlaşdırılır.

İlk rübdə ÜDM 2,5 faiz artıb

2014-cü ilin birinci rübündə Azərbaycanda ümumi daxili məhsul istehsalı 2013-cü ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 2,5 faiz artaraq 13,2 milyard manat təşkil etmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsinin yaydığı məlumata görə, əlavə dəyərin 48,4 faizi sənaye sahələrində, 9,6 faizi tikinti kompleksində, 11,4 faizi ticarət və pullu xidmət sahələrində, 6,1 faizi nəqliyyatda, 1,8 faizi informasiya və rabitə müəssisələrində, 2,4 faizi aqrar bölmədə, 13,4 faizi digər sahələrdə yaradılmışdır.

NEFT-QAZ SEKTORUNDA İSTEHSAL AZALIB

Əhalinin hər nəfərinə orta hesabla 1403,4 manat məbləğinə (1789,2 ABŞ dolları) əlavə dəyər istehsal olunmuş və ötən

ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,1 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 54,8 faizi qeyri-neft sektorunda istehsal olunaraq ötən ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 8,8 faiz artmış, neft-qaz sektorunda isə 4,1 faiz azalmışdır.

SƏNAYE İSTEHSALI AZALIB

2014-cü ilin birinci rübündə sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən 8,2 milyard manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,4 faiz az sənaye məhsulu istehsal olunmuşdur. Azalmanın əsas səbəbi neft hasilatında geriləmə ilə bağlıdır. Məhsulun 71,8 faizi mədənçixarma bölməsində istehsal olunmuş, 10,4 milyon ton neft və 4,5 milyard kub metr əmtəəlik qaz hasil edilmişdir.

SOCAR Gürcüstanda 110-a çatıb

Batumiə SOCAR brendi ilə işləyən yanacaqoldurma məntəqələri şəbəkəsinin kombinə olunmuş yeni məntəqəsinin açılışı olmuşdur.

ARDNŞ-nin yaydığı məlumata görə, bu, SOCAR-ın Gürcüstanda sayca 110-cu YDM-i, 16-cı qazdoldurma stansiyasıdır. YDM Yaponiyanın dəqiqliyi ilə məşhur olan "Tatsuno" yanacaqpaylama qurğuları, Argentinada istehsal edilmiş son nəsil "Galileo" kompressorları ilə təchiz olunmuşdur. Bu qurğular yanacağın dəqiq, təhlükəsiz doldurulmasına imkan verir. Yanacaqoldurma məntəqəsində fasiləsiz market və kafe fəaliyyət göstərir, müştərilər burada Unicar və Energycard kartlarına bonus toplaya bilirlər. Məntəqədə həmçinin təkərlərdə təzyiqin tənzimlənməsi, avtomobilin su ilə təchizati, salonun təmizlənməsi kimi xidmətlər də təhizli olunur.

Əhali qida, içkilər və tütünə 2,7 milyard manat xərcləyib

2014-cü ilin yanvar-mart aylarında istehlak olunması məqsədilə pərakəndə ticarət subyektlərində istehlakçılara 5,1 milyard manatlıq və ya 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,2 faiz çox əmtəə satılmışdır.

Bu barədə Dövlət Statistika Komitəsinin yaydığı məlumatda deyilir. İstehlak mallarının 2,7 milyard manatını qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 2,4 milyard manatını qeyri-ərzaq malları təş-

kil etmiş, qeyri-ərzaq məhsullarının xüsusi çəkisi 4,5 faiz bəndi artmışdır.

ADAMBAŞINA MAĞAZALARDA GÜNDƏ 6,2 MANAT XƏRCLƏYİRİK

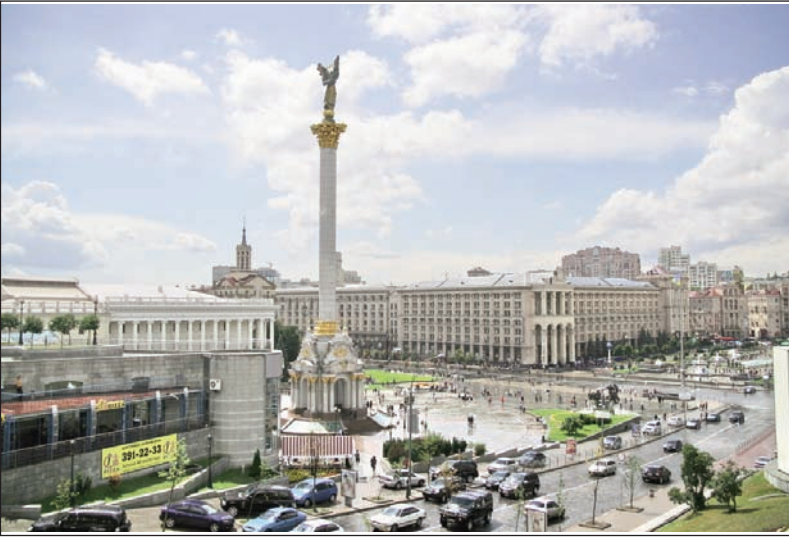
Azərbaycan əhalisinin sayının təxminən 9,4 milyon nəfər olduğunu nəzərə alsaq, yuxarıdakı rəqəmlərdən ölkəmizdə adambaşına gündə 6,2 manat, o cümlədən ərzaq məhsullarına 3,3 manat, qeyri-ərzaq məhsullarına 2,9 manat xərcləndiyi məlum olur.

ELEKTRON TİCARƏT ARTIR

Cari ilin birinci rübündə elektron pərakəndə ticarət dövrüyəsinin həcmi ötən ilin yanvar-mart aylarına nisbətən 31,0 faiz artaraq 683,7 min manat təşkil etmişdir. Əhali onlayn rejimi vasitəsi ilə sifariş verdikləri istehlak mallarının 81,7 faizini hüquqi, 18,3 faizini fiziki şəxslərin ticarət şəbəkələrindən almışdır. Elektron ticarət dövrüyəsinin 91,6 faizini qeyri-ərzaq malları təşkil etmişdir.

Dünya

UKRAYNA TƏZADLI ÖLKƏDİR

Son zamanlar Ukraynada yaşanan hadisələr bu ölkənin iqtisadi baxımdan yenidən nəzərdən keçirilməsini tələb edir. Ukrayna müstəqillik əldə etdikdən sonra burada varlanma ilə yoxsulluq təzad halını almışdı. Bir neçə il bundan əvvəl (2011-ci ildə) Ukraynanın həftəlik «Fokus» nəşri xarici nəşrlərdən nümunə götürərək, Ukraynanın 100 ən varlı şəxsinin adını dərc etmişdi. Siyahıda birinci üçlüyə Rihət Əhmədov, Lakşmi Mittal (Hindistan) və Viktor Pinçuk daxil idi.

Bu «qızıl» üçlüyün sərvətinin ümumi məbləği ekspertlərin qiymətləndirməsinə görə 60 mlrd. dollar, yəni ölkənin ÜDM-inin təxminən yansını təşkil edirdi ki, bunun da formalaşmasında on milyonlarla ukraynalı iştirak etmişdir. Maraqlıdır ki, ukraynalı

milyarderlər həm sayına, həm də milyarderlərin miqdarına görə öz rusiyalı «həmkarlarına», demək olar ki, uduzmuşlar. Həyat keyfiyyəti üzrə ölkələrin reytingində Ukrayna 77-ci yeri tutmuşdur (Rusiya 65-ci yerdə gedirdi).

Beləliklə, Rihət Əhmədovun SCM şirkətinin şərikli sahibi «Şaxtyor» futbol klubunun prezidenti, Ukraynanın keçmiş deputatı (Regionlar partiyası) kimi sərvəti 12 mlrd. dollar (2008-ci ilin iyun ayında 31,1 mlrd. dollar) təşkil etmişdi. «Mittal Steel Kriyov Roq» müəssisəsinin sahibi, hindistanlı Lakşmi Mittalın sərvəti 4,7 milyard dollar (ümumi sərvəti 57 mlrd. dollar), «İnterpay» korporasiyasının şərikli sahibi, «Viktor Pinçuk Foundation» Fondunun prezidenti Viktor Pinçukun sərvəti 4,4 mlrd. dollar və Ukraynanın keç-

miş prezidenti Leonid Kuçmanın küərənin sərvəti 4,4 mlrd. dollar təşkil etmişdi.

Bunlardan savayı, dollarlı milyarderlər statusuna həmçinin «Privat» qrupunun şərikli sahibi İqor Kolomoyski, «Privat» qrupunun digər şərikli sahibi Gennadi Boqolyov, İSD korporasiyasının şərikli sahibi Vitali Qayduk, İSD korporasiyasının

digər şərikli sahibi və direktorlar şurasının sədri Sergey Taruta, «Maliyyə və kredit» qrupunun şərikli sahibi, Ukraynanın keçmiş deputatı Konstantin Jevaço və digər şəxslər sahibdirlər.

Ukrayna Vergi Xidmətinin son məlumatlarına görə, böhranın əksinə olaraq ölkədə milyarderlərin sayı artmışdı. Bu haqda Dövlət Vergi Administrasiyasının sədr müavini Aleksandr Klimentko bildirmişdi. Məmur məlumat vermişdir ki, fiziki şəxslərin hesabatlarının işlənilib hazırlanması, demək olar ki, başa çatmışdır. Hesabatların nəticələrinə görə, milyonerlərin sayı 1100 nəfərə yaxın olmuşdur. Lakin ekspertlər hesab edirlər ki, milyonerlərin sayı 2,5-3 min nəfər arasındadır. A.Klimentko qeyd etmişdir ki, bütün bunlar prezident V.Yanukoviçin

və hökumətin fəaliyyətinin nəticəsidir. Bundan əlavə, məmur vurğulamışdır ki, ölkədə fiziki şəxs kimi sahibkarların sayı artmışdır. Onun sözlərinə görə, bu sahibkarların azalması baş vermir, bir vergi sistemindən digərinə keçid mövcuddur. A.Klimentko qeyd etmişdir: «Mən inanmaq istəyirəm ki, bu gün kiçik və orta biznes üçün heç bir təhlükə yoxdur. Rəqəmlər əslində onu göstərir ki, Ukraynada fiziki şəxs olan sahibkarların sayı artmışdır». Onun verdiyi məlumatlara görə, ölkədə fiziki şəxs olan sahibkarların sayı 2,5 milyon nəfərə yaxınlaşır. A.Klimentko həmçinin qeyd etmişdir ki, sadələşdirilmiş vergi sistemini seçən sahibkarların sayı 165 min nəfəri ötmüşdür.

Nailiyyət kimi A.Klimentko bildirmişdir ki, sahibkarlıqla məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərdə vergi yoxlamalarının miqdarı 54% azalmışdır.

Bununla belə, Ukrayna prezidenti Viktor Yanukoviç 2011-ci ildə «Sahibkarlığa başlanılması qaydalarının sadələşdirilməsi ilə əlaqədar Ukraynanın bir sıra qanunverici aktlarının dəyişikliklərinin edilməsi haqqında» Qanun imzalamışdır. Bu qanunla təsərrüfat subyektləri tərəfindən Ukraynada biznesin aparılmasına başlanmaq üçün eyni start şərtləri yarıdır.

(ardı var)

**BDU-nun dosenti
F.QARAYEV**

sonra erməni nümayəndəsi tribuna yaxınlaşmış və T.Əmiraslanova əlini uzadıb salamlamışdır.

Məruzədən sonra Azərbaycan mətbəxinin qədimliyini əks etdirən slaydlar (40 min yaşı olan Qobustan ət bölgüsü, 3700 yaşı olan Şəki samovarı, İsmayilli muzeyindəki 2400 yaşı olan yağ, 2400 yaşı olan daşlanmış şərab, VII-VII əsrlərə aid Qəbələ damıtma aparatı, XVII-əsrə aid Ağsu şəkərbura maqqaşı, daşarası, plov çəteni və s.) göstərilib.

Tahir Əmiraslanovun sözlərinə görə, Türkmənistan mətbuatı və televiziyaında bu tədbir barədə məlumatlarda daha çox diqqət Azərbaycana yönəlmişdi.

Mətanət HÜSEYNOVA

“Aziada – 2017 Mətbəxi”

5-10 aprel tarixlərində Azərbaycan nümayəndə heyəti Türkmənistanda keçirilən “Aziada – 2017 Mətbəxi” usta sinfində iştirak etmişdir. “Aziada – 2017” tədbirinin keçirilməsində əsas məqsəd 2017-ci ildə təşkil olunacaq V Asiya Oyunları Olimpiadasına hazırlıqdan ibarət idi. 23 ölkənin (Azərbaycan, İngiltərə, BƏƏ, Filipin, Qazaxıstan, Almaniya, Gürcüstan, Qırğızıstan, Belarusiya, Hindistan, Çin, İtaliya, Koreya, Malayziya, Özbəkistan, Pakistan, Rusiya, Tailand, Tacikistan, Türkiyə, Ukrayna, Yaponiya, Ermənistan) iştirak etdiyi tədbirdə

Azərbaycan da çıxış etmişdir. Öz çıxışında Azərbaycan Milli Kulinarıya Assosiasiyasının sədri Tahir Əmiraslanov təşkilatçılara minnətdarlığını bildirmiş, Azərbaycanın dünyada Mədəniyyət qanununda kulinariya irsi haqqında ayrıca maddə olan ilk dövlət olduğunu, parlamentində kulinariya haqqında ayrıca qanunun müzakirə edildiyini söyləməsi zəldə alqışlara səbəb olmuşdur. Hətta, mətbəx mədəniyyətinin xalqları birləşdirən amil olduğunu söyləyən T.Əmiraslanov hamıya bir-birinə gülümsəyib salamlamış, əlini sıxmağı təklif etməsindən

IDEAL DİZAYN
Daimi tərəfdaşınız

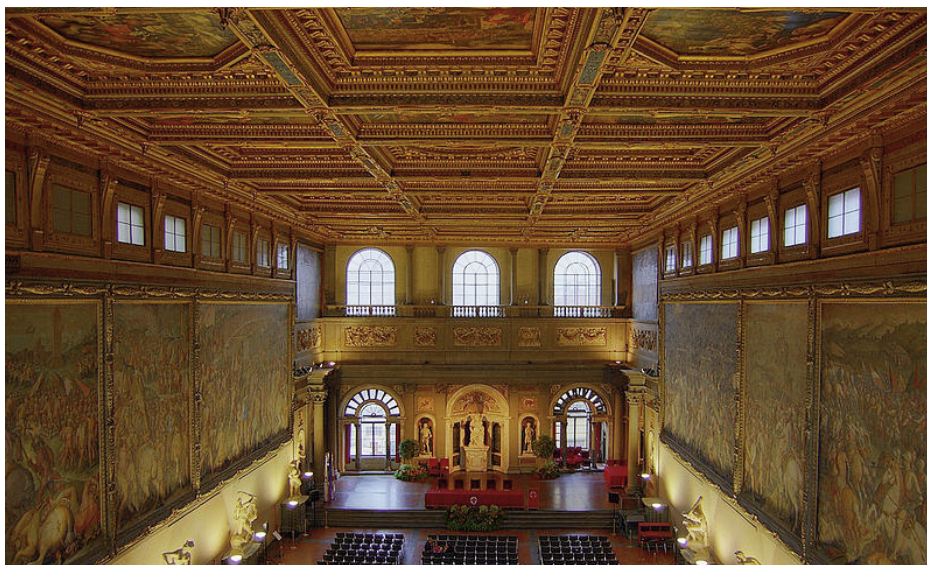
Ofis mebeli və layihələr

- Metal dolablar
- Metal stellaj sistemi
- Metal tumbalar
- Metal seyfər
- Metal masalar

Tel.: 012 480 37 55
E-mail: office@idealdizayn.az
www.idealdizayn.az

Dünya inciləri

Qədim “Yeni Saray”

Florensiyanın Sinyora meydanında yerləşən Palazzo Vekio (Qədim saray) şəhərin ən məşhur və gözəlgəlimli tikililərindəndir. 1298-1299-cu illər arasında tikilən saray o zamanlar “Yeni saray” adlanırdı. XV əsrdə kommunanın başçıları özlərini “sinyor” adlandırmaya başladılar. Beləliklə, saray Palazzo della Sinyora adlandırılmaqla, qarşıdakı meydana da eyni adı verdi. 1540-cı ildə möhtəşəm hersoq Toskanalı I Kozimo buraya köçərək sarayın adını Palazzo Dukale (hersoq sarayı) ilə əvəz etdi. Lakin 1565-ci ildə o sarayın adının Palazzo Pitti ilə əvəz olunması qərarına gəldi. Keçmişdəki “Yeni saray” yeniliyini itirdi və “Köhnə Saray” adlanmağa başladı.

Dövlət binasının tikintisi 1298-ci ildə Arnolfo di Kambioya tapşırıldı. Palazzo Vekkiyo qədim inzibati dövlət binası olan Volterra şəhərindəki Palazzo Toskananın prototipi sayılır. Lakin Florensiyanın zəhmli abidəsi bir qaya parçasından düzəldilmiş kimi görünür. 1667-ci ildə 94 metrlik

qalaya auqsburqlu master Lederlənin düzəlttdiyi saat quraşdırıldı. Bu saat günümüzə qədər işləyir.

1478-ci ildə sarayın pəncərələrindən Medici sülaləsini devirməyə cəhd göstərən Françesko Pazzi və

digər xainlər asılmışdı. Culiano Mediciyin qatili Bernardo di Bandino Baronçello da 20 dekabr 1479-cu ildə həmin pəncərədən asılmışdı.

Mikelandelonun məşhur Davidinin yanında içəridəki bağçaya giriş var. 1453-cü ildə Mikelezzo tərəfindən icra olunmuş bağca erkən İntibah dövrü stilində tikilmişdir. I Françesko de Medici və Ioanna Avstriyalının toy mərasimində Corco Vazari divarları Vyana, Qras və Linz şəhərlərinə görünüşlə bəzəmişdir.

Locettadan (zəfər tağı (triumfal arka) əsasında tikilmiş kiçik bina) Santa-Kroçe, San-Miniato-al-Monte bazilikasına və Forte Belvedere qalasına əsrarəngiz görünüş açılır.

Burada yerləşən “beşyüzlər zalı” möhtəşəm alleqorik rəsm nümunələri ilə zəngindir. Vazari öz tələbələri ilə birgə salonun bəzək işləri üzərində çalışırdı. Onlar respublika hakimiyyətini yada salan hər bir detali: Da Vinçinin Angiari döyüşü və Mikelandelonun freskalarını məhv etdilər. Vazarinin əsərləri hersoqun və eləcə də onun dövlətinin güc və şöhrətini nümayiş etdirmək üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Əzizova Gülər

Gəncədə velosiped kirayəsi xidməti üçün kartlar hazırdır

Gəncədə velosiped yolu və dayanacaqlarının inşasından sonra velosipedlərin kartları da hazırlanıb.

Gəncə Şəhər İcra

Hakimiyyətinin başcısı Elmar Vəliyev bu barədə açıqlama verərək bildirmişdir ki, 2016-cı ildə Gəncənin Avropanın gənclər paytaxtı olması

şəhərdə önəmli layihələrin həyata keçirilməsi zərurətini yaradıb.

Avropa Gənclər paytaxtı 2016-cı il üçün görülməli işlər çərçivəsində şəhərdə 1000-ə yaxın layihənin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Belə ki, Gəncədə Heydər Əliyev Mərkəzinin yaxınlığında, Heydər Əliyev parkı ərazisində 7 min metrlik bir ərazini əhatə

edən velosiped yolu salınıb. Ərazidə quraşdırılan velosiped dayanacaqlarının avadanlıqları Türkiyədən gətirilib. Velosipedləri xüsusi olaraq hazırlanan kartlarla kirayəyə götürmək mümkün olacaq.

Plastik kartların tətbiqi, eyni zamanda, şəhərə gələn turistlərin də bu xidmətdən istifadəsinə şərait yaradacaqdır. Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin vəsaiti hesabına layihələşdirilən velosiped yolu Gəncənin 2016-cı ildə “Avropa Gənclər Paytaxtı” adını almaq üçün həyata keçirdiyi hazırlıqlardan xəbər verir.

Qeyd edək ki, kartlarda Gəncənin “Zəfər Tağı”, “Gəncənin Avropa Gənclər Paytaxtı” olduğu-nu əks etdirən loqo, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin və “İDEA” resurs mərkəzinin loqosu əks olunub.

“Bakı Çayçəkici” fabriki özəlləşdirilir

Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi növbəti dəfə “Bakı Çayçəkici” ASC-nin səhmlərinin 93,96%-ini investisiya məsəbiqəsinə çıxarıb. Bu dəfə investorlardan profili saxlamaq tələb olunmur.

Sonuncu dəfə səhmlər 2013-cü ilin avqustunda təklif edilib. O vaxt iddiaçılara dövlət büdcəsinə 150 000 manat köçürmək təklif edilirdi. İndi

bu məbləğ 80 000 manatdır. “Bakı Çayçəkici”nin nizamnamə kapitalı dəyişməyib - 171 740 manat.

Fabrikin əmək kollektivi 6,04% səhm payına malikdir. Səhmlərin

investor ödəməlidir.

15%-nin işçilərə satışı 2001-ci ildə təşkil edilib. Fabrik o vaxtdan işləmir. Beş ildə “Bakı Çayçəkici” ASC-nin öhdəlikləri 49 mindən 198,8 min manata artıb. Bunun 51,5 min manatı əmək haqqı borcudur və onu

Etibarsızdır

Osmanova Sürayə Mustafə qızının adına Mərdəkan qəsəbəsinə 2702 saylı bağ sahəsinin 28478 saylı müqaviləsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Novruzova Solmaz Əbdül Əli qızının Əzizbəyov rayonu, Şüvəlan qəsəbəsi 1140 saylı bağ evinin texniki pasportu və 003013009604-11301 saylı reyestri itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə ailəsi ilə birlikdə milli təhlükəsizlik nazirinin müavini Hilal Əsədova anası **ZİBA XANIMIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə İsmayilli rayonunun icra başçısı Mirdamət Sadıqova əzizi **ZƏHRA XANIMIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Təsisçi:
akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ
Baş redaktor: **Aytən SƏMƏDZADƏ**

ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI:
Akif Musayev, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacızadə, Elşad Səmədzadə, Müşfiq Atakişiyev, Məmmədhasən Meybullayev, Mirdamət Sadıqov, Mehriban Alişanova, Xanhişeyn Kazımlı, Mehdi Əhmədov, Şahraz Əliyev, Amil Məhərrəmov, Rəfiət Quliyev, Mirqasım Vahabov, Rauf Əliyev, Süleyman Qasımov, Cahangir Qocayev.

Kompüter
mərkəzinin direktoru:
Oqtay ORUCLU
oqtay_oruc@mail.ru

Redaksiyanın ünvanı:
Əliyev Əliyev küçəsi, 3
Redaksiya: 566-09-60
Ünvanı şöbə: 514-14-27 (fax)
Mühəssislik: 566-63-08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir.
“İQTİSADIYYAT” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış və sahifələnmis, “Zaman-Azər” MMC firmasının mətbəəsində çap edilmişdir.
Lisensiya: 022201
İndeks: 0355 Tiraj: 5048